

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ

Кафедра бізнес - адміністрування і менеджменту зовнішньоекономічної
діяльності

Кваліфікаційна робота
бакалавра

на тему: «Впровадження інноваційно-інвестиційних процесів на
підприємстві як драйвер активізації міжнародної діяльності»

Виконав : студент 4 курсу, групи 6.0730-мб _____
спеціальності 073 менеджмент освітньої програми
менеджмент міжнародного бізнесу

Данилюк С. О.

Керівник : професор кафедри бізнес-адміністрування
і менеджменту зовнішньоекономічної діяльності,
доктор економічних наук, професор

Томарева-Патлахова В.В.

Рецензент : завідувач кафедри бізнес-адміністрування
і менеджменту зовнішньоекономічної діяльності,
доктор наук з державного управління, професор

Бікулов Д. Т.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Факультет менеджменту _____

Кафедра бізнес-адміністрування і менеджменту зовнішньоекономічної діяльності

Освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавр

Спеціальність 073 Менеджмент

Освітня програма Менеджмент міжнародного бізнесу

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри _____

Д.Т. Бікулов

« _____ » _____ 2024 року

**З А В Д А Н Н Я
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ БАКАЛАВРА**

Данилюк Станіслав Олександрович

1. Тема роботи «Впровадження інноваційно-інвестиційних процесів на підприємстві як драйвер активізації міжнародної діяльності»

керівник роботи: Томарева-Патлахова В.В., професор кафедри бізнес-адміністрування і менеджменту зовнішньоекономічної діяльності, доктор економічних наук, професор

затвержені наказом ЗНУ від 27.12.2023 року № 2226-с

2. Строк подання студентом роботи 01.06.2024 р.

3. Вихідні дані до роботи навчальні посібники, монографії, періодичні та аналітичні вітчизняні та зарубіжні матеріали, фінансова звітність підприємства, інтернет ресурси

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) _____

1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ

2. АНАЛІЗ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ ЯК ДРАЙВЕР АКТИВІЗАЦІЇ МІЖНАРОДНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень) .

16 таблиць

18 рисунків

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
1	Томарева-Патлахова В.В.		
2	Томарева-Патлахова В.В.		

7. Дата видачі завдання 01.10.2023 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1.	Затвердження теми кваліфікаційної роботи у наукового керівника.	01.10.2023	
2.	Затвердження змісту роботи.	02.10.2023	
3.	Огляд літератури за темою кваліфікаційної роботи.	03.10.23-13.11.23	
4.	Розробка чернетки I розділу кваліфікаційної роботи.	14.11.23-23.12.23	
5.	Написання I розділу кваліфікаційної роботи.	24.12.23-31.01.24	
6.	Збір розрахунково-аналітичного матеріалу за темою.	01.02.24-21.02.24	
7.	Розробка чернетки II розділу кваліфікаційної роботи.	22.02.24-20.03.24	
8.	Написання II розділу кваліфікаційної роботи.	21.03.24-29.04.24	
9.	Оформлення кваліфікаційної роботи згідно вимог.	30.04.24-08.05.24	
10.	Попередній захист кваліфікаційної роботи.	09.05.2024	
11.	Проходження нормоконтролю.	10.05.24-31.05.24	
12.	Подання кваліфікаційної роботи на кафедру.	01.06.2024	
13.	Захист кваліфікаційної роботи.	червень 2024	

Студент

_____ (підпис)

С. О. Данилюк

(ініціали та прізвище)

Керівник роботи

_____ (підпис)

В. В. Томарева-Патлахова

(ініціали та прізвище)

Нормоконтроль пройдено

Нормоконтролер

_____ (підпис)

Т. М. Магомедова

(ініціали та прізвище)

РЕФЕРАТ

Кваліфікаційної роботи бакалавра: 52 с., 15 рис., 15 табл., 25 джерел.

У сучасному глобалізованому світі, підприємства прагнуть залишатися конкурентоспроможними на міжнародному ринку. Одним з ключових чинників, що забезпечують успіх на світовій арені, є впровадження інноваційно-інвестиційних процесів. Ці процеси сприяють не лише покращенню внутрішньої ефективності підприємства, але й розширенню його присутності на міжнародних ринках.

Об'єктом є інноваційно-інвестиційні процеси на підприємстві та їх вплив на активізацію міжнародної діяльності.

Метою є аналіз ролі і значення інноваційно-інвестиційних процесів у розвитку міжнародної діяльності підприємства, а також визначення ключових напрямків і підходів до впровадження цих процесів для підвищення конкурентоспроможності на світовому ринку.

Для досягнення поставленої мети необхідно виконати наступні завдання:

1. Визначити сутність та компоненти інноваційно-інвестиційних процесів
2. Дослідити вплив інноваційно-інвестиційних процесів на міжнародну діяльність підприємства
3. Проаналізувати приклади успішного впровадження інноваційно-інвестиційних процесів на підприємствах
4. Розробити рекомендації для підприємств щодо впровадження інноваційно-інвестиційних процесів.

Впровадження інноваційно-інвестиційних процесів є ключовим чинником успішної міжнародної діяльності підприємства. Інновації підвищують конкурентоспроможність, дозволяють виходити на нові ринки і залучати міжнародних партнерів.

ІННОВАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ, ІНВЕСТИЦІЙНІ ПРОЦЕСИ,
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ, ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ,
ІНВЕСТИЦІЙНІ ПРОЕКТИ, РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВА

ABSTRACT

Bachelor's thesis: 52 pages, 15 figures, 15 tables, 25 sources.

In today's globalized world, companies strive to remain competitive on the international market. One of the key factors ensuring success on the world stage is the implementation of innovation and investment processes. These processes contribute not only to the improvement of the internal efficiency of the enterprise, but also to the expansion of its presence on international markets.

The object is innovation and investment processes at the enterprise and their influence on the activation of international activity.

The goal is to analyze the role and significance of innovation and investment processes in the development of the international activity of the enterprise, as well as to determine the key directions and approaches to the implementation of these processes to increase competitiveness in the world market.

To achieve the goal, the following tasks must be completed:

1. Determine the essence and components of innovation and investment processes
2. To investigate the influence of innovation and investment processes on the international activity of the enterprise
3. To analyze examples of successful implementation of innovation and investment processes at enterprises
4. Develop recommendations for enterprises regarding the implementation of innovation and investment processes.

The implementation of innovation and investment processes is a key factor in the successful international activity of the enterprise. Innovations increase competitiveness, allow to enter new markets and attract international partners.

INNOVATIVE PROCESSES, INVESTMENT PROCESSES,
COMPETITIVENESS, INNOVATIVE TECHNOLOGIES, INVESTMENT
PROJECTS, ENTERPRISE DEVELOPMENT

ЗМІСТ

ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ БАКАЛАВРА.....	2
РЕФЕРАТ.....	5
ABSTRACT.....	6
ВСТУП.....	8
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	10
1.1 Інновації: визначення, види та значення	9
1.2 Інвестиції: види, функції та значення	13
1.3 Впровадження інноваційно-інвестиційних процесів на підприємстві як драйвер активізації міжнародної діяльності	18
РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ ЯК ДРАЙВЕР АКТИВІЗАЦІЇ МІЖНАРОДНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	25
2.1 Інноваційно-інвестиційні процеси в Україні: основні тенденції перспективи».....	19
2.2 Загальна характеристика підприємства	36
2.3 Залучення іноземних інвестицій	39
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.....	47
ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ.....	39

ВСТУП

В сучасному світі глобалізація та конкурентний тиск накладають свої вимоги на підприємства, змушуючи їх активно впроваджувати інноваційні технології та залучати інвестиції для забезпечення сталого розвитку. Впровадження інноваційно-інвестиційних процесів на підприємстві виступає важливим каталізатором для активізації міжнародної діяльності, сприяючи розширенню ринків збуту, залученню іноземних інвесторів та підвищенню конкурентоспроможності.

Перш за все, інноваційність на підприємстві є ключовим фактором для привернення уваги зовнішніх ринків. Розвинуті, передові технології та продукти здатні відкривати нові можливості на міжнародному рівні, привертаючи іноземних партнерів та клієнтів. Наприклад, впровадження передових екологічних технологій може зробити продукцію більш привабливою для зарубіжних покупців, що сприяє розширенню експортних можливостей.

По-друге, інноваційно-інвестиційні процеси стимулюють приток іноземних інвестицій. Іноземні інвестори часто шукають підприємства, які активно впроваджують нові технології та мають перспективи для зростання та розвитку. Відомо, що наявність інноваційної бази та потенціалу для їхнього подальшого розвитку привертає інвестиції, що в свою чергу сприяє розширенню міжнародних партнерств та розвитку нових ринків.

На крім того, інноваційно-інвестиційні процеси допомагають підвищити конкурентоспроможність підприємства на міжнародному ринку. Завдяки постійному впровадженню новітніх технологій та вдосконаленню продукції, підприємство може зайняти більш сильну позицію серед конкурентів, відповідати на зміни вимог споживачів та максимально використовувати свої можливості на міжнародному ринку.

Отже, впровадження інноваційно-інвестиційних процесів на підприємстві є важливим драйвером активізації міжнародної діяльності, що сприяє розширенню ринків збуту, залученню іноземних інвесторів та підвищенню

конкурентоспроможності на міжнародному рівні. Розвиток інноваційної економіки є важливим кроком для підприємств, які прагнуть досягти успіху у глобальному бізнес-середовищі.

Основною метою роботи є оцінка впливу впровадження інноваційно-інвестиційних процесів на підприємстві на активізацію його міжнародної діяльності.

Завданням є дослідження впливу впровадження інноваційно-інвестиційних процесів на підприємстві на активізацію його міжнародної діяльності. Для досягнення цієї мети необхідно:

Провести аналіз поточного стану підприємства, його потужностей та можливостей для міжнародної діяльності.

Визначити ключові напрями інновацій та області, які потребують інвестиційного вдосконалення на обраному підприємстві.

Розробити стратегію впровадження інновацій та привлечення інвестицій з метою активізації міжнародної діяльності.

Провести оцінку ефективності запропонованих заходів та розробити план дій для їхнього втілення.

Зробити висновки та рекомендації щодо оптимальних стратегій розвитку підприємства на міжнародному ринку з урахуванням інноваційно-інвестиційного підходу.

Інформаційною базою роботи служать законодавчі та нормативні акти України, статистичні дані, розробляються та публікуються порталами нерухомості та іншими офіційними органами, матеріали бухгалтерської та статистичної звітності.

Структура кваліфікаційної роботи бакалавра складається з вступу, двох розділів, висновку та рекомендацій, переліку посилань

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ

1.1 Інновації: визначення, види та значення

Інновація - це процес створення чи впровадження нового чи значущого удосконалення у виробництві, продукції, послугах або процесах. Це може включати в себе нові ідеї, методи, технології, продукти або послуги, які сприяють покращенню або ефективності у певній сфері.

Основні риси інновації включають:

1. Новизна - інновація має вносити щось нове або унікальне, що відрізняється від існуючих практик або продуктів.

2. Корисність - інновація повинна мати практичне застосування і приносити користь, будь то у формі покращення продуктивності, зниження витрат, покращення якості життя або створення нових можливостей.

3. Впровадження - інновація має бути успішно впроваджена на практиці, щоб мати відчутний вплив на суспільство, бізнес чи інші сфери.

Інновації можуть бути технологічними, соціальними, економічними чи організаційними. Вони відіграють важливу роль у розвитку економіки, сприяючи зростанню конкурентоспроможності, стимулюючи технологічний прогрес та виробляючи нові ринки і можливості.

Таблиця 1.1 - Визначення «інновації»

Автор	Визначення
1	2
«інновації як результат»	
Дисенко М., Риженко Я. [4]	«...результат упровадження новацій з метою змін у об'єкті діяльності й одержання економічного, соціального або іншого виду ефекту»
Закон України "Про інноваційну діяльність" [5]	«...новостворені (застосовані) і (або) вдосконалені конкурентоздатні технології, продукція або послуги, а також організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, що істотно поліпшують структуру та якість виробництва і (або) соціальної сфери»

1	2
Ільєнкова С. [6]	«...кінцевий результат інноваційної діяльності, втілений у вигляді нового чи вдосконаленого продукту, який впроваджений на ринку, нового чи вдосконаленого технологічного процесу, що використовується в практичній діяльності або в новому підході до соціальних послуг»
Ілляшенко, С. Прокопенко О. [7]	«...кінцевий результат діяльності зі створення і використання нововведень, втілених у вигляді удосконалених або нових товарів (виробів або послуг), технологій їх виробництва, методів управління на всіх стадіях виробництва і збуту товарів, які сприяють розвитку та підвищенню ефективності функціонування підприємств»
Лемерль П.	«...будь-яке вдосконалення, що забезпечує економію витрат або створює умови для такої економії»
Соклов Д., Титов А, Шабанова М.	«...підсумковий результат створення та освоєння (впровадження) принципово нового або модифікованого засобу (нововведення), що задовольняє конкурентні суспільні потреби і дає ряд ефектів (економічний, науково-технічний, соціальний, технологічний)»
Фатхутдінов Р. [8]	«...кінцевий результат впровадження новації з цілю зміни об'єкта управління і отримання економічного, соціального, екологічного, науково-технічного або іншого виду ефекту»
Хучек М.[11]	«... результат інноваційної діяльності у вигляді товару, послуги, процедури чи методу»
Шайтан Б. [12]	впровадження наукових знань та науково-дослідних «...результат робіт у виробничо-господарську діяльність»
«інновація як процес»	
Буднікевич І., Школа І.[14]	«...комплексний процес, спрямований на створення, розроблення та доведення наукової чи будь-якої іншої нової ідеї до стадії комерційного використання та поширення в економіці»
Мединський В. [16]	«...суспільний, технічний, економічний процес, що зумовлює створення кращих за своїми властивостями товарів (продуктів, послуг) і технологій шляхом практичного використання нововведень»
Твісс Б. [19, с. 8].	визначає інновацію як процес, у якому винахід або ідея набувають економічного змісту (наявність комерціалізації ідеї) - «...інновація є складним процесом, який дає змогу ідеї (економічній, технічній, соціальній, технологічній) набути економічного змісту»
«інновація як засіб (інструмент)»	
Друкер П.	«...особливий інструмент підприємців, засіб, за допомогою якого вони використовують зміни як шанс здійснити новий вид бізнесу або послуг»
Ніксоном Ф. [24]	«...сукупність технічних, виробничих комерційних заходів, що призводять до появи на ринку нових і поліпшених процесів та устаткування» «інновація як відносини»
Фрімен К. [26]	«...міждисциплінарна наука, що охоплює загальні питання методології та організації інноваційної діяльності»

Інноваційна діяльність включає в себе процеси розробки, впровадження та комерціалізації нових ідей, технологій, продуктів або послуг, спрямованих на покращення ефективності, конкурентоспроможності та створення цінності для підприємства та його споживачів. Це може включати в себе створення нових продуктів або послуг, впровадження нових технологій виробництва або управління, а також вдосконалення процесів або методів роботи.

Інноваційна діяльність може бути спрямована на різні аспекти діяльності підприємства, включаючи виробництво, маркетинг, дистрибуцію, управління та інше. Вона може включати в себе як внутрішні інновації, що стосуються вдосконалення внутрішніх процесів та методів управління, так і зовнішні інновації, що передбачають співпрацю з іншими організаціями або впровадження нових технологій чи продуктів, розроблених зовнішніми партнерами або постачальниками.

Загалом, інноваційна діяльність є важливим чинником для забезпечення конкурентоспроможності та стійкого розвитку підприємства в сучасних умовах ринкової конкуренції.

Інновації в сучасному світі відіграють ключову роль у розвитку економіки, соціальному прогресі та підвищенні якості життя. Визначимо кілька основних значень інновацій (табл. 1.2):

Таблиця 1.2 – Значення інновацій

Економічний розвиток	Інновації сприяють створенню нових ринків, підвищенню продуктивності праці та конкурентоспроможності підприємств, що забезпечує зростання економіки та збільшення доходів.
Технологічний прогрес	Інновації в сфері технологій допомагають у розробці нових продуктів, процесів та послуг, які полегшують життя людей, розвивають науку та технології, і забезпечують нові можливості для бізнесу.
Підвищення якості життя	Інновації дозволяють створювати нові рішення для розв'язання соціальних проблем, поліпшують доступ до освіти, охорони здоров'я та інших послуг, і сприяють створенню комфортного та безпечного середовища для життя.
Створення нових ринків	Інновації відкривають нові можливості для розвитку бізнесу та створення нових ринків, що сприяє зростанню підприємництва, зайнятості та економічному зростанню.
Розвиток конкурентоспроможності	Інновації дозволяють підприємствам залишатися конкурентоспроможними на ринку, шляхом впровадження нових технологій, покращення якості продукції та надання нових послуг.

Отже, інновації відіграють важливу роль у сучасному світі, вони є двигуном розвитку та прогресу у різних сферах життя.

Інновації можна класифікувати за різними критеріями, такими як об'єкт інновацій, сфера застосування, ступінь новизни та інші. Основні види інновацій (табл. 1.3):

Таблиця 1.3 – Види інновацій

Види	Характеристика
1. Технологічні інновації	Це впровадження нових або покращених технологій у виробництво, що може охоплювати розробку нових продуктів, процесів виробництва, матеріалів чи методів управління.
2. Процесні інновації	це впровадження нових або покращених способів виробництва, які дозволяють підприємствам ефективніше виробляти товари або послуги, знижувати витрати та підвищувати якість.
3. Маркетингові інновації	це впровадження нових методів маркетингу та стратегій збуту для просування продукції на ринку, залучення нових клієнтів або розширення аудиторії.
4. Організаційні інновації	Це впровадження нових методів управління, організаційних структур, корпоративної культури чи бізнес-процесів для підвищення ефективності та адаптації до змін.
5. Соціальні інновації	Це впровадження нових ідей, практик або програм, спрямованих на вирішення соціальних проблем, покращення якості життя або підвищення рівня соціальної підтримки.

Ці види інновацій можуть перетинатися між собою, адже багато проектів інновацій містять елементи кількох видів. Інновації виконують різноманітні функції, які сприяють розвитку підприємства, економіки та суспільства в цілому. Визначимо основні функції інновацій (рис. 1.1):

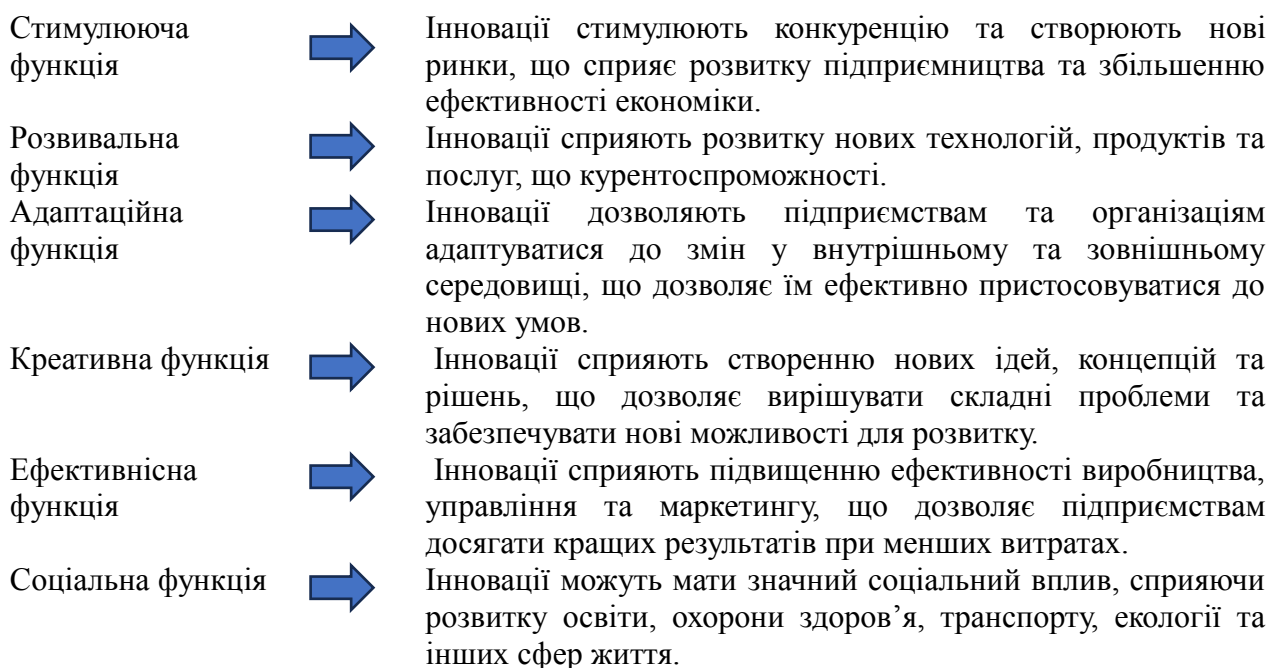

Рис. 1.1 - Основні функції інновацій

Ці функції інновацій допомагають забезпечити стабільний розвиток підприємства, економіки та суспільства в цілому, сприяючи підвищенню якості життя та розвитку нових можливостей.

1.2 Інвестиції: види, функції та значення

Інвестиції – це активний процес вкладання грошових або матеріальних ресурсів у певні активи або проекти з метою отримання прибутку або доходу у майбутньому. Це може охоплювати придбання акцій, облігацій, нерухомості, товарів або інших фінансових і реальних активів, а також інвестування у створення нових підприємств, розширення виробництва, розвиток технологій та інші сфери діяльності.

Головна мета інвестицій полягає в збільшенні капіталу або отриманні прибутку в майбутньому. Інвестори приймають рішення про інвестування, оцінюючи ризики та можливі доходи, а також розглядаючи різні стратегії та види інвестиційних активів залежно від своїх фінансових цілей та обставин. Інвестиції є важливим елементом фінансової системи та економіки в цілому, що сприяє розвитку та стабільності. Інвестиції можна класифікувати за різними критеріями, такими як об'єкт інвестування, строк інвестування, рівень ризику та інші. Визначимо основні види інвестицій (рис. 1.2):

Фінансові інвестиції	➔	Це вкладення грошей в фінансові активи, такі як акції, облігації, пайові фонди, депозити, валюту тощо.
Реальні інвестиції	➔	Це вкладення коштів у реальні активи, такі як нерухомість, земля, обладнання, транспортні засоби, виробничі потужності тощо.
Прямі інвестиції	➔	Це вкладення грошей в створення нових підприємств або придбання контрольного пакету акцій існуючих компаній з метою отримання контролю та участі в управлінні.
Портфельні інвестиції	➔	Це розподіл інвестиційних коштів між різними фінансовими активами з метою диверсифікації ризиків та максимізації доходів.
Активні та пасивні інвестиції	➔	Короткострокові та довгострокові інвестиції: Це вкладення залежно від тривалості інвестиційного проекту або активу. Активні інвестиції передбачають активне участь в управлінні інвестиційним портфелем, тоді як пасивні інвестиції полягають у розміщенні коштів у фондах або індексних фондах без активного участі у управлінні.

Рис. 1.2 – Види інвестицій

Ці види інвестицій можуть використовуватися інвесторами залежно від їх фінансових цілей, рівня ризику та інших обставин.

Інвестиції - це процес вкладання коштів або ресурсів з метою отримання прибутку або доходу у майбутньому. Інвестиції можуть мати різні форми та види, зокрема:

1. За формою власності:

– Прямі інвестиції: це інвестиції, коли інвестор (фізична або юридична особа) безпосередньо вкладає кошти або ресурси у підприємство або актив.

– Портфельні інвестиції: це інвестиції, коли інвестор купує фінансові активи, такі як акції, облігації чи інші цінні папери, безпосередньо не втручаючись у управління компанією.

2. За видами:

– Фінансові інвестиції: включають придбання фінансових активів, таких як акції, облігації, депозити або інші фінансові інструменти.

– Реальні (також виробничі або капітальні) інвестиції: включають вкладення коштів у фізичні активи, такі як машини, обладнання, нерухомість або інші матеріальні цінності з метою виробництва товарів або послуг.

3. За тривалістю вкладення:

– Короткострокові інвестиції: це інвестиції, які мають термін відповідності менше одного року і зазвичай мають менший ризик, але також менший потенційний дохід.

– Довгострокові інвестиції: це інвестиції, які мають термін відповідності більше одного року і часто пов'язані з більшим ризиком, але можуть приносити вищий потенційний дохід.

4. За областю інвестування:

– Інвестиції в акціонерний капітал: це інвестиції у придбання акцій компаній з метою отримання прибутку від зростання їхньої вартості або виплати дивідендів.

– Інвестиції в нерухомість: це інвестиції в придбання, будівництво або розвиток нерухомості з метою отримання прибутку від оренди, продажу або іншої операції з нерухомістю.

Кожен тип інвестицій має свої характеристики, переваги та недоліки, і вибір конкретного типу залежить від цілей, ризик

Інвестиції - це процес вкладання грошових або матеріальних ресурсів у певні активи або проекти з метою отримання прибутку або доходу у майбутньому. Це може включати придбання акцій, облігацій, нерухомості, товарів або інших фінансових і реальних активів, а також інвестування у створення нових підприємств, розширення виробництва, розвиток технологій та інші сфери діяльності.

Інвестиції можуть приймати різні форми, залежно від цілей, ризиків, часу та доступних ресурсів. Визначимо основні види інвестицій (табл. 1.4):

Таблиця 1.4 – Види інвестицій

Види	Характеристика
Акції	Придбання частки у власності компанії.
	Можливість отримання дивідендів та зростання вартості акцій.
Облігації	Вкладення грошей у боргові зобов'язання урядів чи компаній.
	Забезпечують стабільний дохід у вигляді відсотків.
Нерухомість	Купівля нерухомого майна для здачі в оренду або подальшого продажу.
	Включає житлову, комерційну та промислову нерухомість.
Інвестиційні фонди	Спільні інвестиції у портфель акцій, облігацій або інших активів.
	Керуються професійними менеджерами.
Індивідуальні пенсійні рахунки	Спеціальні рахунки для накопичення пенсійних заощаджень.
	Можуть мати податкові переваги.
Екзотичні інвестиції	Альтернативні форми інвестицій, такі як:
	Сировина (нафта, золото, срібло тощо).
	Мистецтво, антикваріат, колекційні предмети.
	Хедж-фонди та приватний капітал.
Венчурний капітал	Інвестування у стартапи або молоді компанії з високим потенціалом росту.
	Високий ризик, але також і високий потенційний дохід.

Криптовалюти	Інвестування у цифрові валюти, такі як Bitcoin, Ethereum тощо.
	Висока волатильність та потенційно високі прибутки.
Депозити у банках	Рахунки з фіксованими відсотковими ставками у банках.
	Низький ризик, але також низька дохідність.
Робот-радники	Автоматизовані платформи для управління інвестиціями.
	Використовують алгоритми для створення та управління інвестиційним портфелем.

Вибір форми інвестицій залежить від особистих фінансових цілей, толерантності до ризику та інвестиційного горизонту.

Інвестування за рахунок облігацій та акцій є двома найпоширенішими способами розміщення капіталу для досягнення фінансових цілей. Розглянемо детальніше, як це працює та які переваги й недоліки мають обидва інструменти.

Облігації — це боргові інструменти, за якими інвестор надає позику емітенту (уряду, корпорації чи муніципалітету) на певний період. Емітент зобов'язується повернути основну суму (номінал облігації) та виплачувати відсотки (купонні платежі) у визначені строки (табл. 1.5).

Таблиця 1.5 – Переваги та недоліки облігацій

Переваги облігацій	Недоліки облігацій
Стабільний дохід: облігації забезпечують регулярні купонні виплати, що надає стабільний дохід.	Низька дохідність: у порівнянні з акціями, облігації часто мають нижчий потенціал дохідності.
Менший ризик: вони зазвичай менш ризиковані, особливо державні облігації, оскільки уряди менш імовірно стануть банкрутами.	Інфляційний ризик: фіксовані виплати облігацій можуть втратити купівельну спроможність через інфляцію
Передбачуваність: інвестори знають, коли і скільки грошей вони отримають, якщо утримуватимуть облігації до строку погашення.	Кредитний ризик: у випадку корпоративних облігацій існує ризик дефолту емітента.

Акції представляють частку у власності компанії. Власники акцій (акціонери) мають право на частку прибутку компанії, який може виплачуватися у вигляді дивідендів, а також на участь у прийнятті рішень компанії через голосування на зборах акціонерів (табл. 1.6)

Таблиця 1.6 – Переваги та недоліки акцій

Переваги акцій	Ризики інвестування акцій
Висока дохідність: Акції можуть приносити високий дохід як за рахунок зростання їх вартості, так і за рахунок дивідендів.	Волатильність, ціни на акції можуть сильно коливатися, що створює високий ризик втрати капіталу.
Участь у прибутку: Акціонери отримують частку від прибутку компанії через дивіденди.	Ринковий ризик, вартість акцій може знижуватися через негативні економічні умови або зниження прибутковості компанії.
Захист від інфляції: Вартість акцій має тенденцію зростати разом з інфляцією, забезпечуючи захист від втрати купівельної спроможності.	Дивіденди не гарантовані, компанії можуть вирішити не виплачувати дивіденди, якщо їхні прибутки падають

Інвестування в акції та облігації дозволяє досягти різних фінансових цілей та забезпечити стабільний дохід, збалансований рівень ризику та потенційне зростання капіталу.

Інвестиції є важливим елементом фінансової системи та економіки загалом, оскільки вони сприяють розвитку підприємств, створенню нових робочих місць, підвищенню продуктивності та конкурентоспроможності. Вони також дозволяють інвесторам досягати своїх фінансових цілей, таких як накопичення капіталу, забезпечення пенсійного забезпечення, підвищення доходів тощо.

Інвестиції можуть мати різний характер, включаючи ризиковані та менш ризиковані операції, короткострокові та довгострокові стратегії, а також різні види активів. У кожного інвестора може бути власна стратегія інвестування, залежно від його фінансових цілей, рівня ризику та інших факторів.

Інвестиції мають важливе значення для економіки та фінансової стабільності країни. Визначимо ключові аспекти їхнього значення (табл. 1.7):

Таблиця 1.7- Ключові аспекти інвестицій

Ключові аспекти	Характеристика
1. Стимулювання економічного зростання	Інвестиції сприяють створенню нових підприємств, розвитку технологій та підвищенню продуктивності, що сприяє економічному зростанню.
2. Творення робочих місць	Інвестиції у нові проекти та підприємства допомагають створювати нові робочі місця та підвищувати рівень зайнятості.
3. Розвиток інфраструктури	Інвестиції в будівництво та розвиток інфраструктури, такої як дороги, залізниці, порти та інші об'єкти, сприяють поліпшенню життя населення та розвитку бізнесу.
4. Збільшення конкурентоспроможності	Інвестиції допомагають підприємствам модернізувати технологічний процес, підвищувати якість продукції та послуг, що збільшує їхню конкурентоспроможність на ринку.
5. Прискорення інноваційного розвитку	Інвестиції у науково-дослідну роботу та розвиток нових технологій сприяють інноваціям та створенню продуктів та послуг нового покоління.
6. Залучення зовнішніх ресурсів	Іноземні інвестиції можуть забезпечити країну зовнішніми ресурсами та капіталом, що допомагає покращити фінансову стійкість та розвиток.

У цілому, інвестиції відіграють ключову роль у розвитку економіки та сприяють підвищенню якості життя людей.

1.3 Впровадження інноваційно-інвестиційних процесів на підприємстві як драйвер активізації міжнародної діяльності

Інноваційно-інвестиційна діяльність – це процес реалізації результатів інтелектуальної праці в різних видах майнових та інтелектуальних цінностей, які мають грошову оцінку та які вкладені в об'єкти підприємницької та іншої діяльності, в результаті якої формується прибуток або інший соціально-економічний ефект [18, с. 221]. На наш погляд, у цьому визначенні доречно буде використати термін «грошова вартість» замість «грошова оцінка» інновацій, оскільки остання є складним процесом, враховуючи часову «віддачу» (ефекти)

від інновацій та відсутність методики визначення ефектів від впровадження інноваційної діяльності.

Активація інноваційно-інвестиційної діяльності є критично важливою для економічного розвитку, конкурентоспроможності, та стійкого зростання національних економік. Визначимо кілька ключових аспектів, що підкреслюють важливість цієї діяльності (рис. 1.3):

1. Економічний розвиток і зростання	
Створення нових ринків та секторів: Інновації можуть призвести до виникнення нових ринків і галузей, що сприяє економічному зростанню.	
Підвищення продуктивності: Нові технології та процеси збільшують ефективність виробництва, що сприяє економічному розвитку.	
2. Підвищення конкурентоспроможності	
Забезпечення лідерства на ринку: Компанії, які активно інвестують в інновації, можуть випереджати конкурентів, пропонуючи нові продукти та послуги.	
Покращення якості продукції та послуг: Інновації дозволяють підвищувати якість продукції та послуг, що сприяє задоволенню потреб споживачів та зростанню ринкової частки.	
3. Стійкий розвиток та екологічна ефективність	
Розвиток зеленої економіки: Інноваційні технології можуть допомогти зменшити негативний вплив на довкілля, сприяючи сталому розвитку.	
Енергоефективність: Інвестиції в інноваційні енергетичні рішення сприяють зменшенню енергоспоживання та викидів парникових газів.	
4. Створення робочих місць та соціальний прогрес	
Нові робочі місця: Інноваційні галузі створюють нові робочі місця, що сприяє зниженню безробіття.	
Підвищення кваліфікації працівників: Впровадження нових технологій вимагає від працівників нових навичок, що сприяє підвищенню рівня освіти та кваліфікації робочої сили.	
5. Залучення інвестицій та міжнародне співробітництво	
Залучення іноземних інвестицій: Країни та компанії, які активно впроваджують інновації, приваблюють іноземних інвесторів.	
Міжнародні партнерства: Інноваційно-інвестиційна діяльність сприяє розвитку міжнародних партнерств і кооперацій, що відкриває нові можливості для зростання.	
6. Розвиток наукових досліджень та технологічний прогрес	
Фінансування наукових досліджень: Інвестиції в інновації стимулюють наукові дослідження, що веде до технологічного прогресу.	
Трансфер технологій: Активна інноваційна діяльність сприяє обміну технологіями між науковими установами та промисловістю.	

Рис. 1.3 Ключових аспектів, що підкреслюють важливість інноваційно-інвестиційної діяльності

Приклади успішної інноваційно-інвестиційної діяльності, Кремнієва долина: Ставши центром технологічних інновацій, Кремнієва долина приваблює венчурний капітал з усього світу, що сприяє швидкому розвитку нових технологій та компаній. Європейський Союз –Програми Horizon 2020 та Horizon Europe активно фінансують інноваційні проекти, сприяючи науковому та технологічному розвитку в країнах-членах.

Активація інноваційно-інвестиційної діяльності є життєвоважливою для забезпечення довгострокового економічного зростання, підвищення конкурентоспроможності, створення робочих місць, та підтримки екологічної стійкості. Вона сприяє не тільки економічному, але й соціальному прогресу, роблячи країни та компанії більш стійкими та адаптивними до глобальних змін.

Впровадження інноваційно-інвестиційних процесів на підприємстві може стати суттєвим драйвером активізації міжнародної діяльності з наступними перевагами (табл. 1.8):

Таблиця 1.8 – Впровадження інноваційно-інвестиційних процесів, переваги та недоліки

Переваги	Характеристика
Підвищення конкурентоспроможності	Впровадження інноваційних рішень та новітніх технологій може зробити підприємство більш конкурентоспроможним на міжнародному ринку.
Розширення асортименту продукції	Інноваційні проекти можуть призвести до виробництва нових продуктів або послуг, які відповідають вимогам міжнародного споживача.
Підвищення якості продукції	Вдосконалення виробничих процесів та впровадження нових технологій може підвищити якість продукції, що зробить її більш привабливою для міжнародного споживача.
Експансія на нові ринки	Інвестиції у розвиток нових продуктів чи послуг можуть стати основою для розширення діяльності підприємства на нові ринки за кордоном.
Створення партнерств	Впровадження інновацій може залучити увагу потенційних партнерів та інвесторів з інших країн, що сприятиме встановленню співпраці та розвитку міжнародних партнерства.
Підвищення	Використання новітніх технологій та методів може

ефективності логістики	покращити логістичні процеси та зменшити витрати на доставку продукції на міжнародні ринки.
------------------------	---

Отже, впровадження інноваційно-інвестиційних процесів може значно збільшити міжнародну присутність підприємства та сприяти його успішному розвитку на глобальному ринку.

Інноваційно-інвестиційна діяльність є складною категорією, яка відображає різноманітні практичні заходи фізичних та юридичних осіб, а також держави у напрямку використання новаторських рішень та розробок у галузі науки, техніки та економіки, залучаючи для цього інвестиційні ресурси з метою досягнення корисного ефекту, що неможливо без отримання економічних переваг для основних учасників такої діяльності (інноваторів, інвесторів, споживачів та держави). Деякі аспекти визначення цієї категорії наступні:

- Інноваційно-інвестиційна діяльність є економічною категорією, оскільки спрямована на отримання прибутку, залучаючи різні суб'єкти та об'єкти економічної системи (державу, підприємців, власність та заощадження фізичних та юридичних осіб тощо).

- Вона також має соціальний вимір, оскільки спрямована на задоволення не лише економічних, а й соціальних потреб, таких як підвищення рівня та якості життя.

- Це також правова категорія, оскільки суб'єкти та об'єкти цієї діяльності діють у рамках законодавства та правових норм України, а держава відіграє роль у керуванні та регулюванні цього процесу.

- Інвестиції та інновації тісно пов'язані між собою, оскільки інвестиції є основним джерелом розвитку капіталу, що матеріалізується у новаторських рішеннях, і вони можуть функціонувати ефективно лише у співвідношенні з інноваціями.

Таким чином, інноваційно-інвестиційна діяльність визначається як важливий фактор для безперервного та динамічного розвитку суспільства, що сприяє постійному поліпшенню умов життя та підвищенню ефективності економічної системи. Велика кількість функцій, які покладаються на цю категорію, пояснює значний інтерес вчених та дослідників до її вивчення та розвитку.

Впровадження інноваційно-інвестиційних процесів на підприємстві може стати ключовим фактором, що спонукає до активізації міжнародної діяльності з наступними перевагами. Впровадження новаторських рішень та технологій може зробити підприємство більш привабливим на міжнародному ринку, відкриваючи нові можливості для конкуренції. Нові інноваційні рішення можуть призвести до розробки та виробництва нових продуктів або послуг, що відповідають потребам міжнародних споживачів. Інноваційні проекти можуть привернути увагу потенційних партнерів та інвесторів з інших країн, що сприятиме укладанню партнерських угод та розвитку міжнародних партнерств. Успішне впровадження інновацій може підвищити престиж підприємства на міжнародному ринку, залучаючи увагу споживачів та конкурентів. Міжнародна співпраця може дозволити підприємству отримати доступ до нових технологій та інновацій, що сприятиме подальшому розвитку та модернізації. Отже, впровадження інноваційно-інвестиційних процесів на підприємстві може відігравати важливу роль у розширенні міжнародної діяльності, сприяючи розвитку та успіху компанії на світовому ринку.

Впровадження інноваційно-інвестиційних процесів на підприємстві може стати ключовим фактором у активізації міжнародної діяльності. Для того щоб держава ефективно підтримувала цей процес, важливо:

Створювати сприятливе інноваційне середовище		Держава повинна створити сприятливі умови для розвитку інновацій, забезпечуючи доступ до фінансування, залучення талановитих кадрів, підтримку дослідницько-розвідувальної роботи та сприяння комерціалізації нових технологій.
Надавати фінансову підтримку		Держава може надавати фінансову підтримку для проведення досліджень та впровадження інноваційних проектів на підприємствах, наприклад, через гранти, субсидії або податкові пільги.
Розробляти стратегічні програми		Держава може розробляти стратегічні програми та регуляторні політики, спрямовані на підтримку інноваційного розвитку та стимулювання інвестицій в цей сектор.
Створювати міжнародні партнерства		Держава може сприяти розвитку міжнародних науково-технічних партнерств та співпраці з іноземними інвесторами для обміну знаннями та технологіями.
Забезпечувати правову підтримку		Держава повинна розробляти та вдосконалювати законодавство, що стосується захисту прав на інтелектуальну власність, а також регулювання фінансових та інвестиційних процесів.
Фасилітація		Держава може сприяти залученню іноземних інвесторів та

міжнародних зв'язків

розвитку міжнародних бізнес-зв'язків, забезпечуючи легкість ведення бізнесу та стабільність у правовій сфері.

Рис. 1.4 – Державна підтримка впровадження інноваційно-інвестиційних процесів

Отже, для активізації міжнародної діяльності через впровадження інноваційно-інвестиційних процесів, держава повинна забезпечувати комплексну підтримку та створювати сприятливі умови для розвитку інноваційного сектора економіки.

В Україні є чимало прикладів успішної інноваційно-інвестиційної діяльності, що сприяють розвитку різних галузей економіки. Ось деякі з них:

1. IT та технології

Grammarly: Одна з найвідоміших українських компаній, що займається розробкою програмного забезпечення для покращення письмової англійської мови. Grammarly залучила значні інвестиції від міжнародних венчурних фондів.

GitLab: Хоча компанія має українське коріння, вона стала глобальною платформою для розробників програмного забезпечення. GitLab також отримала значні інвестиції і вийшла на IPO у США.

2. Аграрний сектор

AgriChain: Українська агротехнологічна компанія, що пропонує цифрові рішення для управління агробізнесом. Компанія активно залучає інвестиції для розробки та впровадження нових технологій у сільське господарство.

Інститут рису НААН України: Інститут розробляє нові технології вирощування рису, адаптовані до українських умов, що сприяє підвищенню продуктивності та ефективності сільськогосподарського виробництва.

3. Енергетика та екологія

ДТЕК: Найбільша приватна енергетична компанія України, що активно інвестує в інноваційні проекти, зокрема у розвиток відновлюваної енергетики. Компанія реалізує проекти будівництва сонячних та вітрових електростанцій.

ECOISME: Стартап, який розробив систему моніторингу енергоспоживання для домогосподарств, що допомагає знижувати витрати на енергію та сприяє екологічній стійкості.

4. Медицина та біотехнології

Borsch Ventures: Венчурний фонд, що інвестує в інноваційні медичні проекти та біотехнології. Вони підтримують стартапи, які розробляють нові медичні технології та препарати.

Enamine: Українська компанія, що займається розробкою хімічних сполук для фармацевтичних досліджень. Enamine активно співпрацює з міжнародними фармацевтичними компаніями та залучає інвестиції для розвитку своїх дослідницьких програм.

5. Освіта та наукові дослідження

Prometheus: Найбільша українська платформа онлайн-освіти, що пропонує безкоштовні курси від провідних університетів та компаній. Prometheus активно залучає інвестиції та гранти для розвитку освітніх проектів.

Український науково-технологічний центр (УНТЦ): Центр підтримує наукові дослідження та інноваційні проекти в Україні, залучаючи міжнародні гранти та інвестиції.

6. Інфраструктура та транспорт

Ukrainian Railways (Укрзалізниця): Інвестує в модернізацію залізничної інфраструктури, впровадження нових технологій управління та покращення сервісів для пасажирів.

SkyUp Airlines: Приватна авіакомпанія, що активно розвивається та інвестує в оновлення флоту, впровадження нових технологій та розширення мережі маршрутів.

Ці приклади демонструють, що в Україні існує широкий спектр інноваційно-інвестиційної діяльності, яка охоплює різні галузі економіки. Завдяки активним інвестиціям та впровадженню інноваційних технологій, українські компанії можуть конкурувати на міжнародному рівні та сприяти економічному розвитку країни.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ ЯК ДРАЙВЕР АКТИВІЗАЦІЇ МІЖНАРОДНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

2.1 Інноваційно-інвестиційні процеси в Україні: основні тенденції перспективи

У 2023 році реальний обсяг валового внутрішнього продукту (ВВП) України збільшився відповідно до різних оцінок на 5-5,5%. Це відновлювальне зростання після різкого спаду на 28,8% у 2022 році. Навіть після цього відновлення ВВП залишається приблизно на чверть нижчим, ніж у 2021 році. У першому кварталі 2023 року ВВП ще зменшувався, але протягом решти трьох кварталів зростав.

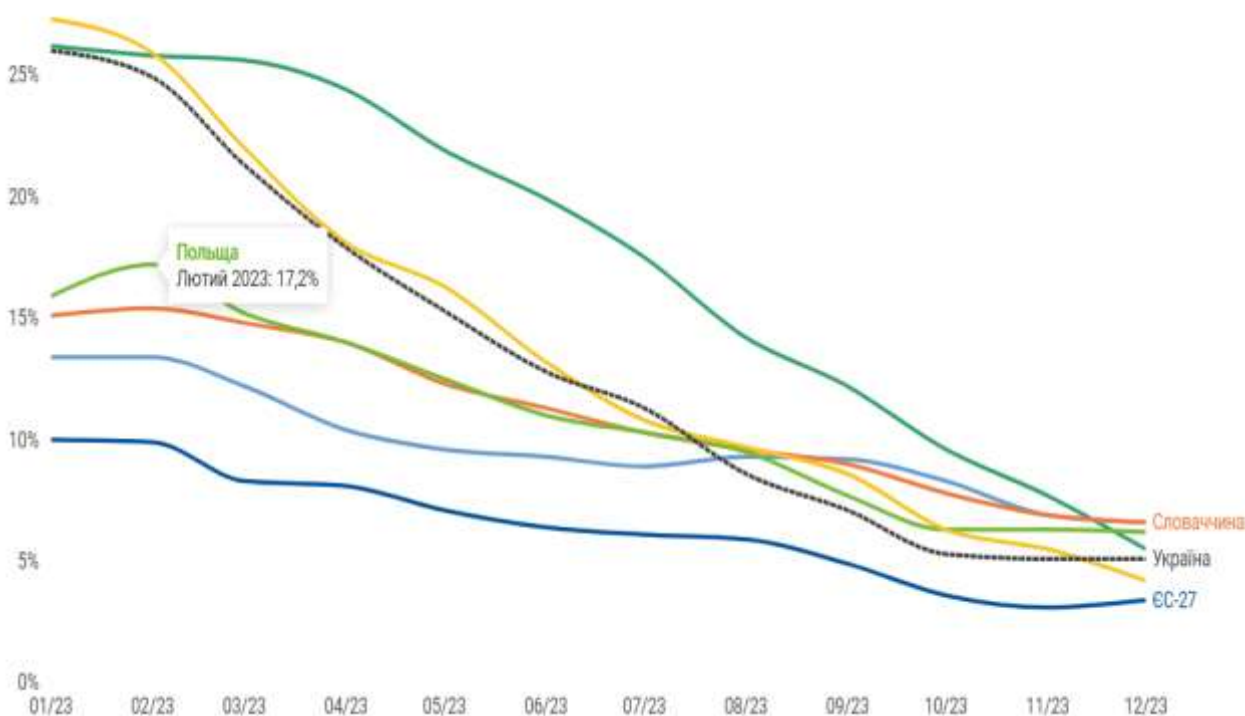

Рис. 2.1 Інфляція в Україні [15]

У 2023 році в Україні спостерігався надзвичайно високий рівень інфляції (рис. 2.1), який зріс через воєнний конфлікт та друкування гривні для покриття витрат на оборону. Однак протягом року вдалося зменшити темпи інфляції:

систематичні отримання зовнішньої допомоги дозволили припинити монетарне фінансування (шляхом друку гривні) державного бюджету, а також високий врожай сприяв зниженню цін на продукти. На кінець 2023 року інфляція склала 5,1%, що майже повернулося до рівня передвоєнного цільового показника інфляції у 5%.

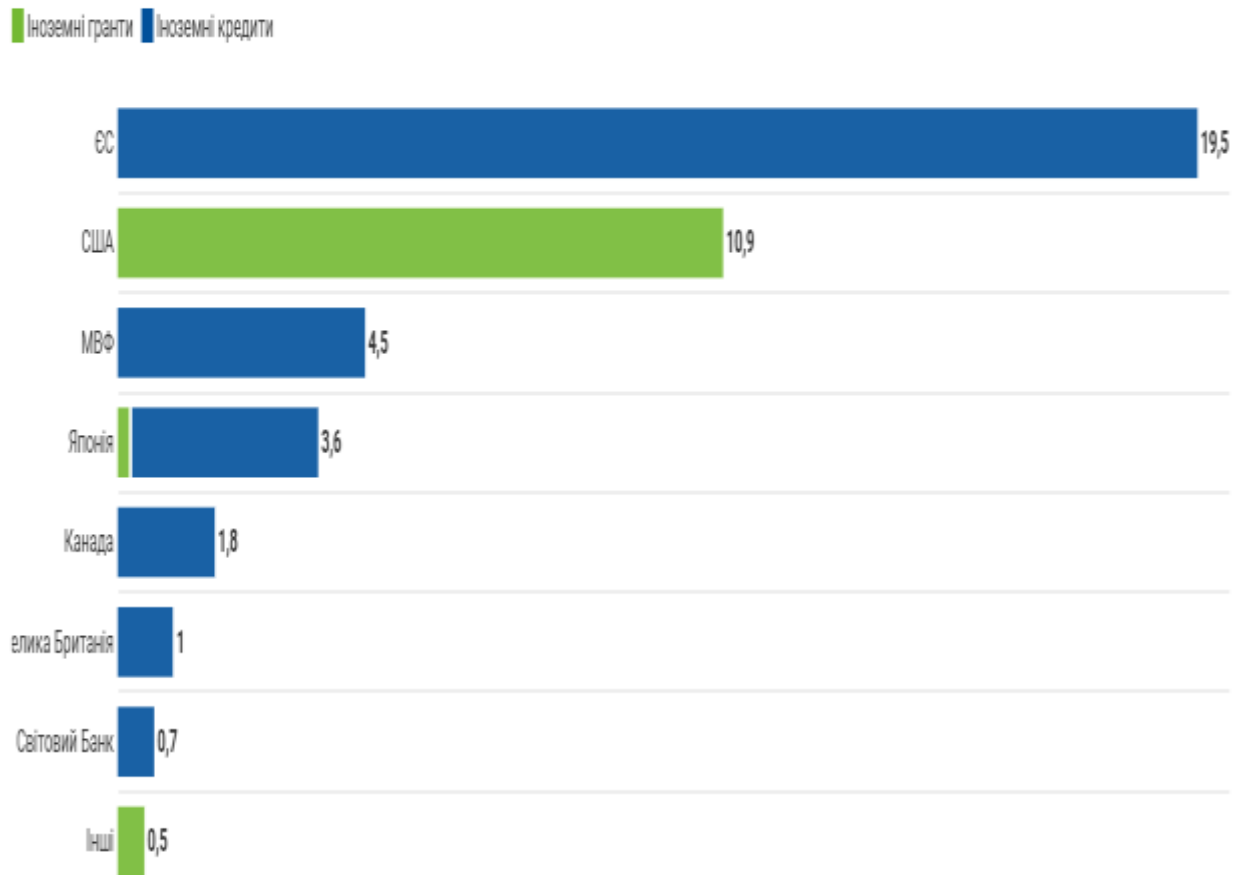

Рис. 2.2 Іноземне фінансування державного бюджету, що надійшло у 2023, млрд дол. США [15]

Завдяки іноземній фінансовій допомозі (рис. 2.2) валютні резерви у 2023 році досягли історично найвищого рівня. Наприкінці року міжнародні резерви України становили 40,5 млрд доларів, що перевищує попередній рекорд, встановлений у квітні 2011 року, коли резерви досягли 38,4 млрд доларів. Така ситуація під час війни стала можливою завдяки безпрецедентній фінансовій підтримці України. Високий рівень резервів служить певною подушкою безпеки на випадок перебоїв у подальшому надходженні допомоги.

Прибутки банків у 2023 році вчетверо вищі, ніж у 2022, і на 12% вищі, ніж у 2021

Чистий прибуток банків, млн грн

— Чистий прибуток банків

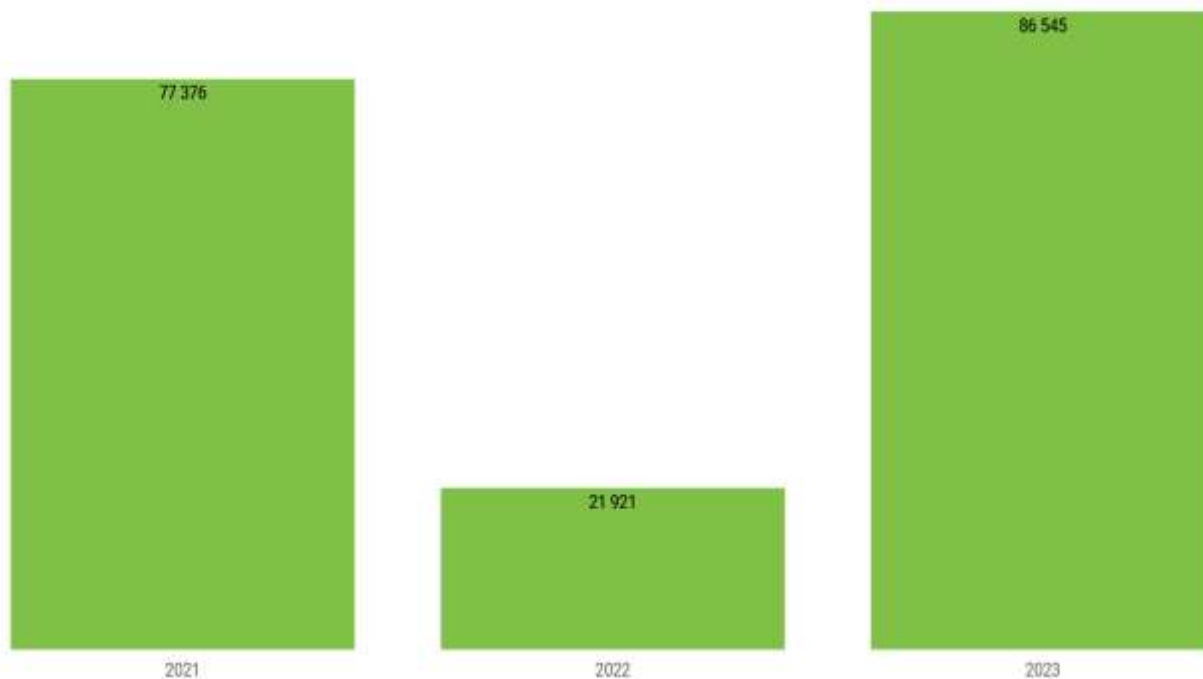

Рис. 2.3 Прибутки банків, 2023 р.

У 2022 році банківські прибутки (рис. 2.3) зазнали зниження через спад попиту на кредити та банківські послуги загалом, а також через переоцінку активів у зв'язку з воєнними подіями та окупацією.

Протилежно, у 2023 році банки зазнали значного покращення, завдяки монетарній політиці, яка передбачала високі ставки за депозитними сертифікатами. Для фінансування оборонних витрат держави був введений тимчасовий підвищений податок на прибутки банків: 50% у 2023 році та 25% у період з 2024 по 2025 рік.

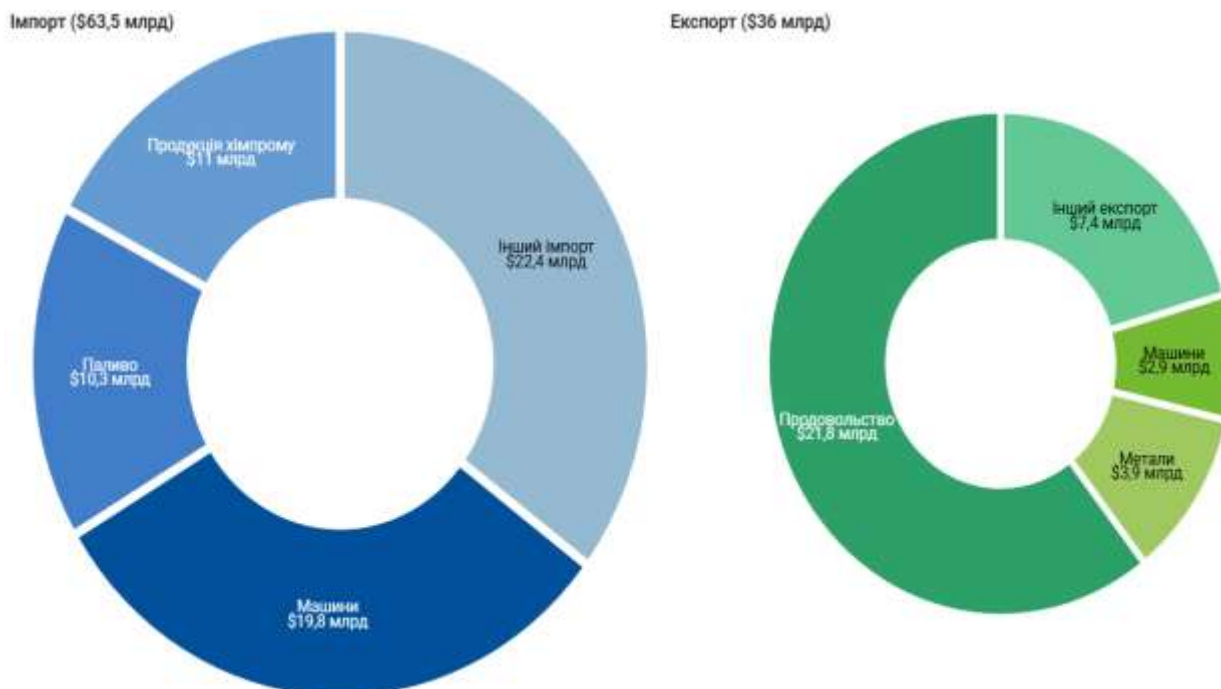

Рис.2.4 Експорт і імпорт в Україні [14]

У 2023 році Україна експортувала (рис. 2.4) товарів на \$36 млрд, а імпортувала на \$63,5 млрд. За останні два роки товарний експорт зменшувався, з \$68,2 млрд у 2021 році до \$44,2 млрд у 2022. Основними категоріями експорту є продовольство (головним чином зерно) та метали, які сильно залежать від логістики.

У цьому році Україна встановила власний морський коридор до портів Одеської області після порушення Росією Зернової угоди. Це дозволило поступово нарощувати експорт зернових та відновити морський експорт інших товарів, а також поновити морський імпорт.

Проте, у 2023 році Україна також зазнала втрат через блокаду сухопутного кордону з боку Польщі, що сильно вплинуло на український експорт та податкові надходження від імпорту товарів. Це безперечно стало важливим викликом для нашої економіки, і ми продовжуємо шукати способи подолання цієї ситуації.

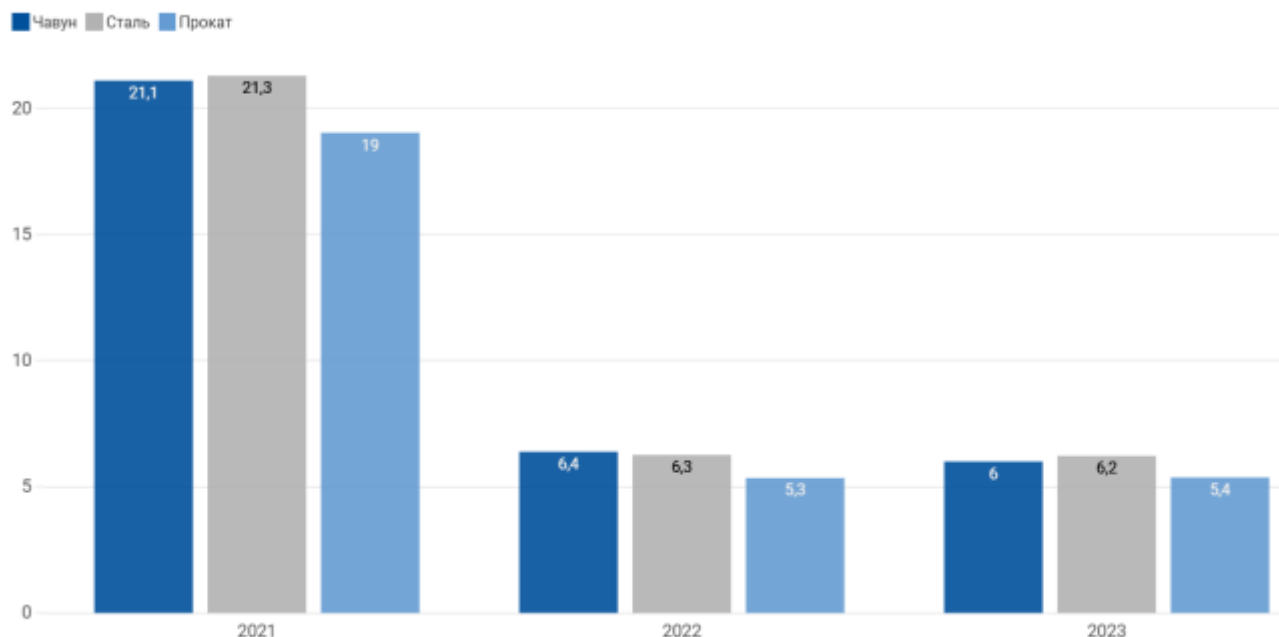

Рис. 2.5 Металургійне виробництво України за основними категоріями, МЛН ТОН.

Металургійні підприємства України поступово відновлювали свою діяльність. Наразі вони працюють приблизно на 70% своєї потужності. У кінці 2023 року нарешті вдалося послабити обмеження на морський експорт продукції завдяки відновленню Українського морського коридору. Цей коридор має продовжити працювати, і можливості для експорту чорних металів мають розширюватися. Тоді металургійна галузь відчуватиме значно більшу впевненість, оскільки до початку війни 4/5 виробленої продукції цієї галузі експортувалася, і заміщення таких обсягів внутрішнім споживанням практично неможливо.

У 2024 році інноваційно-інвестиційні процеси в Україні демонструють значний прогрес, незважаючи на складні економічні та політичні умови, військове вторгнення РФ.

Український ІТ/телеком сектор та венчурна індустрія продовжують привертати увагу інвесторів. Технологічні компанії з українськими фаундерами активно залучають фінансування як від внутрішніх, так і від іноземних венчурних фондів. Цей сектор залишається найбільш інвестиційно привабливим, на нього припадає значна частина всіх угод М&А.

Основні інвестиційні угоди у 2024 році

- Mythical Games придбала український блокчейн-маркетплейс DMarket за \$70-\$100 млн.
- Preply залучила \$70 млн від Horizon Capital та інших інвесторів.
- Fintech Farm отримала \$22 млн у раунді B від венчурного фонду Nordstar.
- DressX залучив \$15 млн від Greenfield, Warner Music та інших інвесторів.
- GoIT отримала \$10-\$15 млн від Horizon Capital.
- Trinetix продала міноритарну частку за \$10 млн венчурному фонду Нупра.
- Cosmolot отримала близько \$10 млн від EuroAtlantic Group.

Інвестиції також спрямовуються на відновлення та розвиток інфраструктури. Компанії вкладають кошти в модернізацію виробничих потужностей та створення нових виробництв. Це сприяє економічному зростанню та створенню нових робочих місць.

Держава та приватні інвестори активно підтримують стартапи та малі підприємства. Програми грантів, інкубатори та акселератори допомагають молодим компаніям розвиватися та виходити на міжнародний ринок.

Україна продовжує залучати іноземні інвестиції, пропонуючи привабливі умови для бізнесу, знижуючи адміністративні бар'єри та надаючи податкові пільги. Інвестори бачать потенціал у українському ринку та готові вкладати кошти у перспективні проекти.

Зростає інтерес до проектів, що спрямовані на сталий розвиток та екологічні інновації. Інвестиції в «зелені» технології та проекти з відновлюваної енергетики стають пріоритетними.

Інноваційно-інвестиційні процеси в Україні у 2024 році характеризуються активним розвитком технологічного сектору, значними капіталовкладеннями у виробничі потужності та інфраструктуру, підтримкою стартапів та залученням іноземних інвестицій. Попри виклики, пов'язані з війною та економічною нестабільністю, Україна демонструє стійкість та прагнення до інноваційного розвитку.

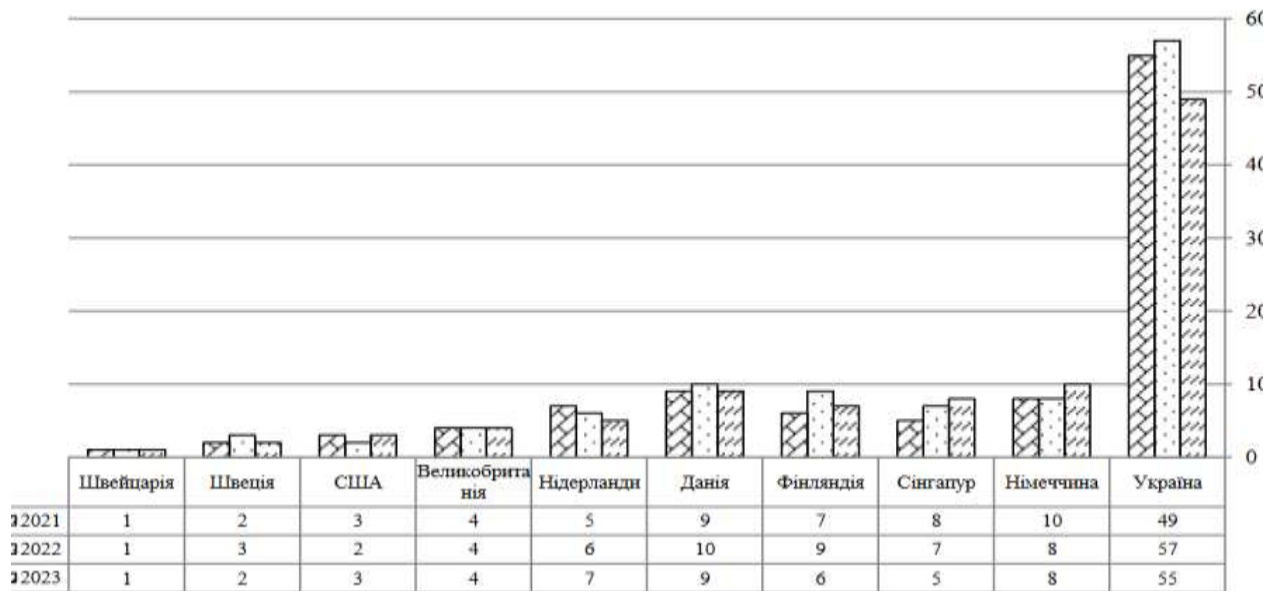

Рис. 2.6 Рейтинг України за Глобальним Індексом Інновацій у 2021-2023 роках

Висновки дослідження свідчать, що в 2022 році Україна зайняла 57-ме місце у загальному рейтингу Глобального Інноваційного Індексу, набравши 31 бал з 100, що є на 8 позицій менше, ніж у попередньому році. Цей спад пов'язаний із рядом причин, таких як початок війни в Україні, економічна нестабільність, фінансові труднощі, проблема корупції, недостатнє фінансування науки та освіти, низький рівень захисту інтелектуальної власності, великий відтік висококваліфікованих кадрів за кордон, а також зростання глобальної конкуренції.

Проте у 2023 році відбулося незначне покращення, і Україна зайняла 55-е місце. Під час другого року війни Україна опинилася на 34-му місці серед 39 країн Європи. Військовий конфлікт значно позначився на міжнародних інноваційних рейтингах та загальному інноваційному потенціалі, включаючи втрати людських ресурсів, зниження інвестицій, руйнування інфраструктури та виробництва, втрати інтелектуальної власності, масову міграцію робочої сили та втрати наукових досліджень, зокрема в сфері оборонної промисловості, що впливає на наукові програми та розподіл ресурсів.

Досвід розвинених країн: Сінгапур та Ізраїль

Україна могла б використовувати досвід Сінгапуру та Ізраїлю для розвитку своєї інноваційної економіки. Ці країни демонструють, як можна досягти значного економічного зростання та соціального прогресу в умовах обмежених природних ресурсів і складних геополітичних ситуацій.

Нині ВВП Сінгапуру становить \$108,733 на душу населення, і країна входить до трійки найсильніших економік світу. Проте 60 років тому, після здобуття незалежності від Малайзії, Сінгапур не мав ні власної армії, ні стабільної економіки, ані доступу до базових ресурсів, таких як прісна вода. Більшість населення жила в бідності.

Ключем до економічних перетворень стала концепція національного інтересу, згідно з якою політичне виживання Сінгапуру залежало від швидкого економічного розвитку, основою якого була освічена людина. Основні напрямки реформ включали боротьбу з корупцією, розвиток освіти та залучення іноземних інвестицій.

Сінгапур створив надзвичайно привабливі умови для іноземного бізнесу, зменшивши адміністративні бар'єри для відкриття компаній і надаючи податкові канікули на 5-10 років. Щоб подолати демографічні виклики, до країни активно залучали іммігрантів для підтримки робочої сили. Як результат, Сінгапур став високоефективною економікою з інноваційним показником у 76,4.

Ізраїль, завдяки великій кількості високотехнологічних компаній, отримав репутацію країни стартапів, про що йдеться в книзі «Нація стартапів» Дена Сенора і Саула Сінгера. Високий рівень освіти, особливо в галузях науки, технологій, інженерії та математики (STEM), заклав основу для інноваційного розвитку. Ізраїльські університети та дослідницькі інститути є центрами передових розробок.

Ізраїльтяни усвідомили важливість наявності талановитих кадрів і розробили ефективну стратегію для залучення «мізків». Ізраїльське суспільство характеризується високою готовністю до ризику та підтримкою інноваційних рішень і підприємництва, зазначають Сенор і Сінгер. Ізраїльський уряд активно стимулює інноваційний сектор через різноманітні програми, гранти та податкові пільги.

Багато технологічних інновацій в Ізраїлі походить з військового сектору, що також важливо для України, враховуючи її власні безпекові потреби.

Forbes представив рейтинг «ТОП-20 найбільших інвесторів України 2024», складений на основі капітальних інвестицій, здійснених 200 найбільшими приватними компаніями України у 2021-2023 роках.

У 2023 році 20 провідних інвесторів з рейтингу Forbes збільшили свої інвестиції в основні засоби на 33%. На ці компанії припадає 25% усіх приватних капітальних інвестицій у країні.

У рейтингу ТОП-20 інвесторів України, крім традиційних металургійних та енергетичних компаній, присутні аграрії, телекомунікаційні оператори, рітейлери, логістичні компанії та мережі АЗС.

Майже всі компанії з цього рейтингу запланували ще більші капітальні інвестиції на 2024 рік. Наприклад, група ОККО планує збільшити свої інвестиції в шість разів до \$300 млн.

Детальніше про капітальні інвестиції українського бізнесу у 2023 році та заплановані проекти на 2024-2025 роки читайте в нашому окремому матеріалі.

Таблиця 2.1 –ТОП-20 найбільші інвестори України 2024 року за версією Forbes [16]

	Назва	Власник	СЕО	Інвестиції CAPEX у 2022–2023 рр.	Співвідношення CAPEX / виторг у 2022–2023 рр.
1	ДТЕК	Рінат Ахметов	Максим Тімченко	32 млрд грн	н/д
2	Метінвест	Рінат Ахметов	Юрій Риженков	22,7 млрд грн	4%
3	Група «Епіцентр»	Олександр і Галина Гереги, Тетяна Суржик	Петро Михайлишин	14, 2 млрд грн	11%
4	МХП	Юрій Косюк	Юрій Косюк	13, 6 млрд грн	н/д
5	Київстар	VEON Ltd	Олександр Комаров	12,3 млрд грн	19%
6	Vodafone	Насіб Гасанов	Ольга Устинова	9,3 млрд грн	23%
7	Феррехро	Костянтин Жеваго (49,3%), фонд BlackRock (6,74%)	Лучіо Дженовезе	8,9 млрд грн	14%
8	АрселорМіттал Кривий Ріг	ArcelorMittal	Мауро Лонгобардо	7,7 млрд грн	9%
9	Nova (Нова Пошта)	Вячеслав Климов, Володимир Поперешнюк	Олександр Бульба	7,5 млрд грн	12%

За оцінками InVenture, обсяг анонсованих та завершених угод злиття та поглинання (M&A) в Україні, включаючи корпоративні угоди, венчурні угоди в технологічному секторі, а також угоди з приватизації та продажу заставних активів, у 2023 році становив \$1,7 млрд. Враховуючи невисоку публічність та прозорість угод, можна припустити, що реальний обсяг ринку M&A в Україні у 2023 році був дещо вищим.

Порівняно з 2022 роком, сукупний обсяг угод M&A у 2023 році зріс у 5 разів, проте все ще на 1,5 рази менший за довоєнні показники (\$2,7 млрд у 2021 році).

Ринок M&A дещо ожив за підсумками 2023 року. Кількість угод M&A в Україні вартістю понад \$0,5 млн у 2023 році зросла порівняно з 2022 роком і склала 90 угод (проти 54 угод у 2022 році), хоча це все ще менше, ніж у довоєнний період (120 угод у 2021 році)

Таблиця 2.1 -ТОП 5 угод M&A в Україні у 2023 році [16]

Об'єкт поглинання / компанія	Продавець	Покупець / Інвестор	Штаб-квартира (покупець)	Сума угоди (\$, млн)	Предмет угоди, %	Сектор
1 lifecell (ТОВ «Лайфселл», ТОВ «Глобал Білги», ТОВ «Укртауер»)	Turkcell	NJJ Capital	Франція	500	100%	ІТ та телекомунікації
2 ПрАТ «Завод „Кузня на Рибальському“»	Agimant Limited / ТАС (Сергій Тігіпко)	Concorde Capital (Ігор Мазепа)	Україна	300	100%	Будівництво та нерухомість
3 БЦ «Парус» (ТОВ «Парус Холдинг»)	Вадим Столар	ТОВ «Ола Файн» (Макс Кріппа)	Україна	170	100%	Будівництво та нерухомість
4 Kernel	Міноритарні акціонери (Lind Value, Kopernik Global Investors LLC, OFE PZU, Uniqua OFE, OFE NN, FRAM FIZ%, Aegon OFE, РКО ВР OFE та ін.)	Namsen Limited (Андрій Веревський)	Україна	136	36%	Сільське господарство

5	Dmarket	Влад Панченко, Олександр Кохановський, Тамара Сланова	Mythical Games	США	100	100%	ІТ та телекомунікаці
---	---------	--	-------------------	-----	-----	------	-------------------------

Серед основних трендів ринку М&А у 2023 році можна виділити такі:

Інвестиційна привабливість ІТ/телеком сектору та венчурної індустрії в Україні. Попри війну, цей сектор продовжує привертати значну увагу інвесторів, складаючи близько 50% угод на ринку М&А України. Основні угоди включають придбання аутсорсингових ІТ-компаній та інвестиційні раунди для технологічних компаній з українськими засновниками. Інвестиції надходили як від внутрішніх інвесторів, так і від іноземних венчурних фондів.

Найбільші угоди у технологічному секторі України:

Mythical Games, американська ігрова компанія, придбала український блокчейн-маркетплейс DMarket, що спеціалізується на продажу скінів для геймерів. Вартість угоди оцінюється в діапазоні \$70-\$100 млн.

Preply, EdTech-компанія, залучила \$70 млн акціонерного та позикового капіталу. Раунд очолив Horizon Capital за участю Reach Capital та Hoxton Ventures.

Fintech Farm завершила раунд В на \$22 млн, де головним інвестором виступив венчурний фонд Nordstar. Раунд включав комбінацію equity та convertible loan.

DressX, маркетплейс цифрового одягу, заснований українками Дарєю Шаповаловою та Наталією Моденовою, залучив \$15 млн від інвесторів, таких як Greenfield, Warner Music, Slow Ventures, The Artemis Fund та Red Dao.

GoIT, українська освітня платформа, отримала інвестиції від Horizon Capital в рамках фонду Horizon Capital Growth Fund IV (HCGF IV), обсяг яких становив \$10-\$15 млн.

Trinetix, велика сервісна ІТ-компанія, продала міноритарну частку за \$10 млн венчурному фонду Нурра.

Cosmolot, інтернет-казино, отримало близько \$10 млн інвестицій від засновника лондонської EuroAtlantic Group Арнульфа Дамерая.

Firefly Aerospace, аерокосмічна компанія, заснована українським підприємцем Максом Поляковим, закрила третій транш інвестицій серії С на суму \$300 млн, попередньо оцінюючи компанію в \$1,5 млрд. У раунді взяли участь поточні інвестори, такі як AE Industrial Partners, а також нові, включаючи Mitsui & Co. Оскільки Firefly Aerospace не має прямого впливу на економіку України, ця угода не була включена до загального складу угод M&A.

2.2 Загальна характеристика підприємства

Підприємство з іноземними інвестиціями у формі товариства з обмеженою відповідальністю «Стіл-Трек» (ПІІ ТОВ «Стіл-Трек») було офіційно зареєстроване й почало свою діяльність у 1998 році в м. Києві. Це спільне підприємство, де іноземні інвестиції здійснюються шляхом часткової участі в компанії, створеній у співпраці з українською юридичною особою.

Однією з переваг ПІІ ТОВ «Стіл-Трек» є можливість отримувати певні пільги від держави для підприємств, що реалізують інвестиційні проекти з залученням іноземного капіталу. Однак з 1999 року було введено певні обмеження на ці пільги, особливо в частині оподаткування діяльності на території України. Іноземні інвестори тепер повинні сплачувати податки на рівні з усіма іншими суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності в Україні.

Крім того, іноземні інвестори мають право на відшкодування збитків, включаючи втрачений прибуток і моральну шкоду, спричинену діями державних органів.

Основним видом діяльності від початку і до сьогодні є оптова торгівля металопродукцією, рудою, вугіллям та вапном. Організаційна структура (рис. 2.2) побудована таким чином, що для кожного виду продукції існує окремий відділ, який займається виключно цим напрямом і звітує перед керівником відділу реалізації або керівником відділу закупівель. Керівники цих відділів, у свою чергу, звітують заступнику генерального директора з комерційних питань. Звітування є ключовим завданням кожного підрозділу, оскільки саме звіти забезпечують ефективне функціонування всієї системи.

Схема роботи є дуже простою: адміністративна частина колективу займається пошуком, організацією та укладанням контрактів із замовниками продукції, а також контрактів на транспортні послуги.

Після укладення контракту його дані (сума, умови та строки) заносяться у звіт, який спочатку надходить до бухгалтерії, а потім до заступника генерального директора з фінансових питань. Зазвичай реалізація продукції починається лише після отримання авансу від замовника, який зазвичай становить половину суми контракту. Однак, у виняткових випадках аванс може складати лише 10% від суми контракту. Такі виключення робляться для постійних клієнтів або компаній з бездоганною репутацією на ринку, які мають перспективу стати постійними замовниками.

Після надходження авансу на рахунок підприємства бухгалтерія звітує заступнику генерального директора з фінансових питань і заступнику генерального директора з комерційних питань. Це дозволяє останньому прийняти рішення про виконання умов контракту і дати дозвіл підрозділам на відправку продукції замовнику. Підрозділи, або так звані бюро, займаються контролем якості продукції та дотриманням умов і строків контракту. У разі невиконання цих умов працівники підрозділів несуть повну відповідальність.

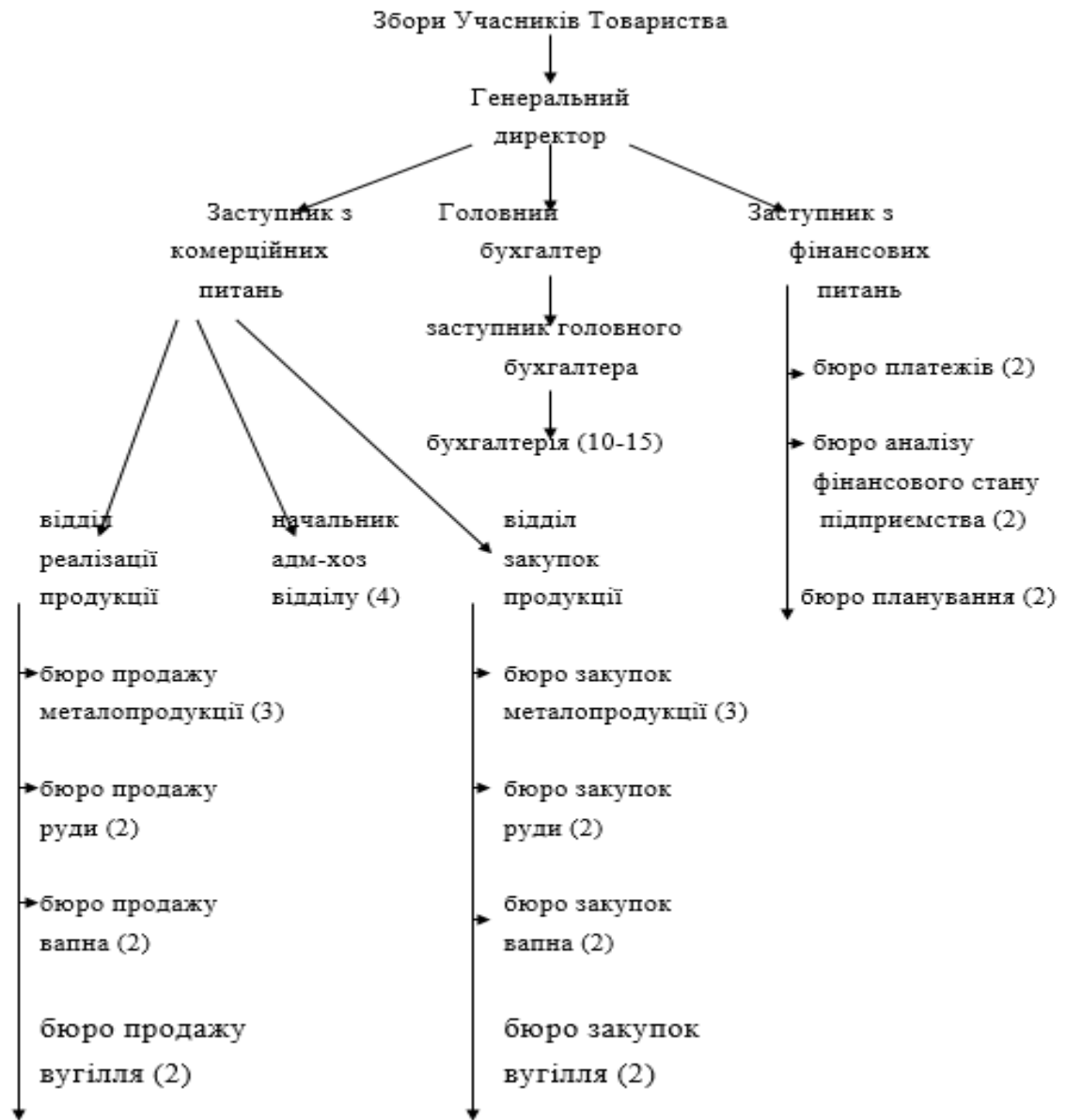

Рис. 2.2 Організаційна структура підприємства

Структура підприємства піддана перевірці фінансових та господарських операцій органами контролю, такими як фінансові і аудиторські установи, а також державні органи у межах їх повноважень. Органи виконавчого управління підприємства підлягають контролю ревізійної комісії, яка обирається на загальних зборах учасників і складається з трьох осіб. Ревізійна комісія проводить перевірки за річними звітами і балансами, після чого складає висновки, які представляє на загальних зборах учасників. Без позитивного висновку ревізійної комісії збори учасників не можуть затвердити баланс та річний звіт підприємства. Комісія також має право вимагати негайного

скликання зборів учасників у разі виявлення загрози істотним інтересам підприємства або випадків зловживання посадовими особами.

Підприємство «Стіл-Трек» має свій головний офіс у місті Києві та філіал у Запоріжжі. Відкриття філіалу у Запоріжжі стало можливим завдяки партнерству з металургійним комбінатом «Запоріжсталь». Керівництво підприємством здійснюється з центрального офісу в Києві, проте значна частина персоналу працює у Запоріжжі, де також укладаються більшість контрактів перед їх узгодженням з київським офісом.

Для транспортування продукції підприємство використовує залізничний транспорт, що є найбільш ефективним для перевезення металу, вапна, вугілля та руд. Залізничні перевезення є найбільш вигідними для вантажів такого типу, зокрема, через їхню доступність для учасників зовнішньоекономічної діяльності.

2.3 Залучення іноземних інвестицій

Привернення інвестицій суб'єктом зовнішньоекономічної діяльності можна розглянути на прикладі компанії «Стіл-Трек». Вона активно працює над залученням іноземного капіталу, щоб розвинути свої бізнес-ініціативи та розширити свою діяльність.

Компанія встановила ефективні контакти з потенційними інвесторами за кордоном і представила їм перспективні проекти, що зацікавили їх. Це включає в себе великі контракти на постачання металопродукції, руди, вугілля та вапна, а також можливість розширення виробничих потужностей.

Залучення іноземних інвестицій дозволило компанії розвивати свою діяльність та впроваджувати нові технології, що призвело до покращення якості продукції та розширення географії її реалізації. Крім того, це сприяло залученню нових клієнтів і партнерів, що сприяє подальшому зростанню та розвитку компанії.

Процес залучення іноземних інвестицій суб'єктом зовнішньоекономічної діяльності, таким як ПП ТОВ «Стіл-Трек», може бути представлений наступним чином:

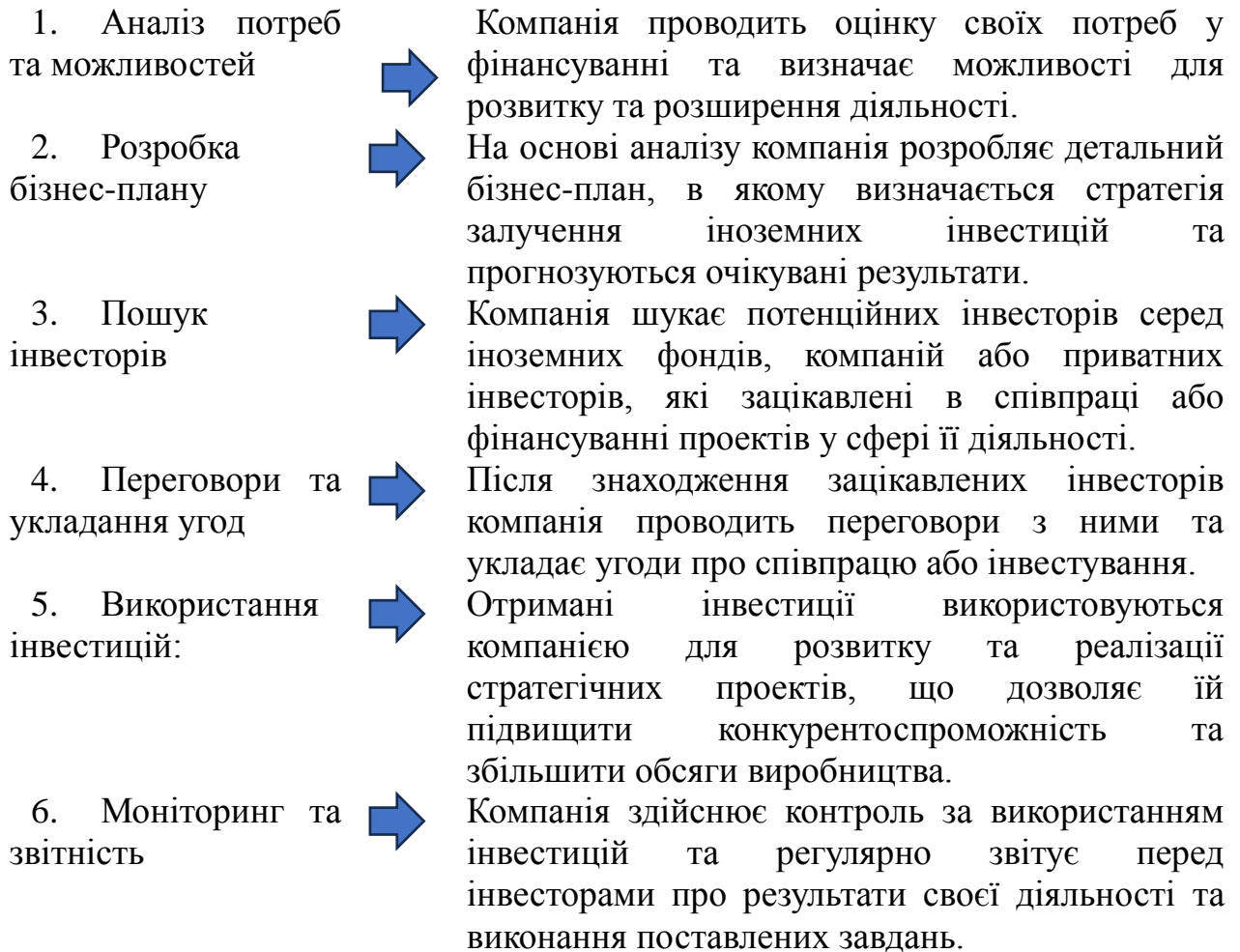

Рис. 2.3 - Процес залучення іноземних інвестицій суб'єктом зовнішньоекономічної діяльності,

Цей процес дозволяє суб'єкту зовнішньоекономічної діяльності ефективно залучати зарубіжний капітал для розвитку свого бізнесу та реалізації стратегічних цілей.

Залучення іноземних інвестицій під час війни в Україну є складним завданням, оскільки воєнний конфлікт може створювати непевність та ризики для інвесторів. Однак, навіть у таких умовах іноземні інвестиції можуть бути залучені за наявності сприятливих умов та стратегічних переваг:

1. Стабільність правового середовища, наявність стабільних законодавчих та правових рамок є ключовим чинником для залучення іноземних інвестицій,

уряд України може забезпечити стабільність правового середовища шляхом прийняття адекватних законів та гарантування захисту прав інвесторів.

2. Економічні переваги, уряд може надавати іноземним інвесторам податкові пільги, лояльні умови оподаткування та інші економічні стимули для залучення капіталу під час війни.

3. Стабільність фінансової системи, забезпечення стабільності фінансової системи та обмеження інфляції є важливими аспектами для залучення іноземних інвестицій. Це може бути досягнуто шляхом впровадження ефективної грошової політики та монетарних заходів.

4. Зовнішня підтримка, підтримка з боку міжнародних організацій, таких як Міжнародний валютний фонд, Світовий банк та інші, може стимулювати іноземних інвесторів до вкладення коштів в українську економіку.

Загалом, незважаючи на складнощі, залучення іноземних інвестицій під час війни можливе за умови вжиття відповідних заходів зі сторони влади та підтримки міжнародного співтовариства.

Оцінка ефективності інвестиційного проекту - це процес визначення, наскільки вигідним є інвестування коштів у певний проект. Цей процес включає в себе аналіз різних аспектів проекту з метою визначення його доцільності та прибутковості. Основні етапи оцінки ефективності інвестиційного проекту включають:

Таблиця 2.3 -Основні етапи оцінки ефективності інвестиційного проекту

Етапи	Характеристики
1. Зібрання даних	Цей етап включає в себе збір всієї необхідної інформації про проект, такої як витрати, потенційний прибуток, терміни відновлення витрат і таке інше.
2. Оцінка витрат	Визначення всіх витрат, пов'язаних з реалізацією проекту, включаючи капітальні вкладення, операційні витрати, податки тощо.
3. Прогнозування прибутку	Аналіз потенційного прибутку, який може бути здобутий від інвестування у проект.
4. Оцінка ризиків	Визначення можливих ризиків та їхнього впливу на проект. Це включає в себе аналіз зовнішніх факторів, таких як політичні, економічні або технічні ризики.
5. Вибір методу оцінки	Вибір відповідного методу оцінки ефективності проекту, такого як метод NPV (чиста приведена вартість), метод

	IRR (внутрішня норма доходності) або метод ROI (показник доходності інвестицій).
6. Прийняття рішення	На основі аналізу всіх вищезазначених факторів приймається рішення щодо того, чи варто інвестувати кошти у проект, чи ні.

Оцінка ефективності інвестиційного проекту допомагає інвесторам та компаніям приймати обґрунтовані рішення щодо вкладення коштів у конкретний проект.

Основні показники оцінки інвестиційного процесу - це ключові метрики, що використовуються для визначення ефективності та доцільності інвестицій. Ці показники включають:

1. Прибутковість інвестицій - це визначає, наскільки успішно інвестиції генерують прибуток відносно витрат. Чим вище прибутковість, тим ефективніше інвестиції.

2. Рентабельність інвестицій -цей показник показує відношення прибутку від інвестицій до їх вартості. Він вказує на вигоду, яку приносять інвестиції.

3. Внутрішня норма доходності (NPV) - це показник, який враховує суму чистого приведенного доходу (NPV) від інвестицій в даний момент часу. Він вказує на прибутковість інвестицій з урахуванням вартості капіталу.

4. Період окупності цей показник вказує на той час, який потрібно для повернення витрат на інвестиції за рахунок прибутку, зазвичай виражається в кількості років.

5. Коефіцієнт оборотності капіталу - цей показник визначає ефективність використання капіталу та активів компанії для генерації прибутку.

Ці показники допомагають інвесторам та компаніям оцінити ефективність та доцільність інвестицій та приймати обґрунтовані рішення щодо їхнього розміщення

Так, прорахуємо сприятливу ситуацію щодо створення підприємства з іноземними інвестиціями, яке буде займатися оптовою торгівлею металопродукцією, рудою, вугіллям та вапном, потрібно було 100 тисяч доларів США, що на момент 345 тисяч гривень. Очікуваний дохід першого року

функціонування мав скласти 350 тисяч гривень, і ця сума планувалася збільшуватися протягом чотирьох років на 15%, а потім на 10% щороку.

Таблиця 2.3 Очікуваний прибуток від реалізації інноваційно - інвестиційного проекту, тис. дол

період	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Очікуваний прибуток, тис. грн	350,0	402,5	462,8	530,0	612,15	675,75	740,15	815,24	895,75	990,45

Мінімальний період існування складає 10 років, норма дисконту складає 12%.

За цими показниками потрібно визначити доцільність інвестиційного проекту.

Перш за все потрібно визначити теперішню вартість, щоб визначити вартість доходу, що буде отримана у майбутньому. Вона визначається за формулою:

$$PV = \sum \frac{CF}{(1+i)^n}, \quad (2.1)$$

де

CF – грошовий потік;

i – ставка дисконту;

n – період.

Таблиця 2.3-Розрахунок показників проекту, тис. дол

Роки	Майбутня вартість, S	$DM = \frac{1}{(1+i)^n}$	Теперішня вартість, P
1.	350.0	0.893	312.55
2.	402.5	0.797	320.79
3.	462.8	0.712	329.51
4.	530.0	0.636	337.08
5.	612.15	0.567	347.09
6.	675.75	0.507	342.60
7.	740.15	0.452	334.55
8.	815.24	0.404	329.36
9.	895.75	0.361	323.37

10.	990.45	0.322	318.92
-----	--------	-------	--------

Дисконтний множник розраховується за наступною формулою:

$$DM = \frac{1}{(1+i)^n}$$

$$DM_1 = \frac{1}{(1+i)^1} = \frac{1}{(1+0.12)^1} = 0.893$$

$$DM_2 = \frac{1}{(1+i)^2} = \frac{1}{(1+0.12)^2} = 0.797$$

$$DM_3 = \frac{1}{(1+i)^3} = \frac{1}{(1+0.12)^3} = 0.712$$

$$DM_4 = \frac{1}{(1+i)^4} = \frac{1}{(1+0.12)^4} = 0.636$$

$$DM_5 = \frac{1}{(1+i)^5} = \frac{1}{(1+0.12)^5} = 0.567$$

$$DM_6 = \frac{1}{(1+i)^6} = \frac{1}{(1+0.12)^6} = 0.507$$

$$DM_7 = \frac{1}{(1+i)^7} = \frac{1}{(1+0.12)^7} = 0.452$$

$$DM_8 = \frac{1}{(1+i)^8} = \frac{1}{(1+0.12)^8} = 0.404$$

$$DM_9 = \frac{1}{(1+i)^9} = \frac{1}{(1+0.12)^9} = 0.361$$

$$DM_{10} = \frac{1}{(1+i)^{10}} = \frac{1}{(1+0.12)^{10}} = 0.322$$

Тільки маючи майбутню вартість та розрахувавши дисконтний множник можна розрахувати теперішню вартість грошових потоків:

$$P = DM \times S, \quad (2.2)$$

$$P_1 = 0.893 * 350.0 = 312.55$$

$$P_2 = 0.797 * 402.5 = 320.79$$

$$P_3 = 0.712 * 462.8 = 329.51$$

$$P_4 = 0.636 * 530.0 = 337.08$$

$$P_5 = 0.567 * 612.15 = 347.09$$

$$P_6 = 0.507 * 675.75 = 342.60$$

$$P_7 = 0.452 * 740.15 = 334.55$$

$$P_8 = 0.404 * 815.24 = 329.36$$

$$P_9 = 0.361 * 895.75 = 323.37$$

$$P_{10} = 0.322 * 990.45 = 318.92$$

$$PV = 312.55 + 320.79 + 329.51 + 337.08 + 347.09 + 342.60 + 334.55 + 329.36 + 323.37 + 318.92 \\ = 3\,295.82$$

Розрахуємо чисту приведену вартість інвестиційного проекту за формулою:

$$NPV = \sum \frac{CF}{(1+i)^n} - \sum I, \quad (2.3)$$

$$NPV = 3\,295.82 - 345.0 = 2\,950.82 \text{ (тис. дол)}$$

Чиста приведена вартість інвестицій складає 2 950 820 грн., що є невід'ємним. А тому можна зробити висновок, що впровадження проекту є економічно доцільним.

Наступним важливим показником при визначенні доцільності інвестицій є індекс доходності, що розраховується за формулою:

$$IP = \frac{PV}{I}, \quad (2.4)$$

.

$$IP = 3\,295.82 / 345.0 = 9.55$$

У цьому випадку індекс доходності $IP > 1$, що також показує, що проект є ефективним.

Інший важливий показник ефективності іноземних інвестицій - це внутрішня норма прибутковості. Вона вказує на ту ставку дисконту, при якій сьогоднішня вартість витрат дорівнює сьогоднішній вартості прибутку. Цей показник визначає рівень доходності конкретного інвестиційного проекту,

виражений у відсотках. Другими словами, це та ставка дисконту, при якій чистий приведений дохід у процесі дисконтування дорівнює нулю.

$$IRR = \frac{NPV}{\sum I} * 100\% / n , \quad (2.5)$$

$$IRR = 2950.82/345.0 * 100\% / 10 = 85.5\%$$

За всіма показниками проект є ефективним, тож було прийнято рішення про впровадження інвестиційного проекту.

Підприємство з іноземними інвестиціями у формі Товариства з обмеженою відповідальністю «Стіл-Трек» було створено у 1998 році та припинило свою діяльність внаслідок реорганізації шляхом приєднання до ПАТ «Запорізький металургійний комбінат «Запоріжсталь». Зіяння з одним із найбільших металургійних підприємств стало результатом ефективної діяльності для підприємства.

ВИСНОВКИ І РЕКОМЕНДАЦІЇ

Після проведення дослідження впливу впровадження інноваційно-інвестиційних процесів на підприємстві на активізацію його міжнародної діяльності, можна зробити такі висновки і надати рекомендації:

1. Необхідність впровадження інновацій, дослідження підтвердило, що впровадження інновацій є ключовим чинником для активізації міжнародної діяльності. Рекомендується підприємству активно інвестувати в дослідження та розвиток нових технологій, що дозволить підвищити його конкурентоспроможність на міжнародному ринку.

2. Створення стратегії міжнародного розширення, підприємству рекомендується розробити стратегію міжнародного розширення, яка враховуватиме інноваційний потенціал та можливості для приваблення іноземних інвесторів. Ця стратегія повинна включати аналіз цільових ринків, розробку маркетингових стратегій та встановлення партнерських зв'язків.

3. Залучення інвестицій, підприємству слід активно працювати над залученням інвестицій для реалізації своїх інноваційних проєктів та міжнародного розширення. Для цього рекомендується вести активну комунікацію з потенційними інвесторами, виявляти інвестиційні можливості та пропонувати їм вигідні умови співпраці.

4. Постійний моніторинг та оновлення, важливо підтримувати постійний моніторинг ринкових тенденцій та конкурентної ситуації, а також оновлювати інноваційні проєкти та стратегії відповідно до змін на міжнародному ринку.

Загальним висновком є те, що успішне впровадження інноваційно-інвестиційних процесів може відкрити нові можливості для підприємства на міжнародному ринку та забезпечити його стабільний розвиток у глобальному бізнес-середовищі.

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

1. 1.Бутенко Д. С. Оцінка результативності інноваційної діяльності підприємства автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)» Харківський національний економічний університет. Харків, 2012. 20 с.
2. Велика О. Ю. Основні види та організаційні форми підприємств в Україні *Східна Європа: економіка, бізнес та управління. Електронне наукове фахове видання*. 2018. Вип. 3 (14). URL: <http://easterneurope-ebm.in.ua>. (дата звернення 20. 04.2024)
3. Вовк В. В. Інноваційний розвиток виробничого потенціалу підприємства як засіб підвищення його конкурентоспроможності Дослідження та оптимізація економічних процесів «Опти Гум–2012» : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 5-7 грудня 2012 р. Харків : НТУ «ХП», 2012. С. 137-139. 73
4. Войченко Р. А. Управління якістю продукції підприємства як умова підвищення його конкурентоспроможності Розвиток європейського простору очима молоді: економічні, соціальні та правові аспекти: матер. Всеукр наук-практ. конф. докторантів, молодих учених та студентів, м. Харків, 28 квітня 2017 року. Харків : ФОП Панов А. М., 2017. С. 465-469. 8
5. Гаврик А. А. Стратегічне значення фінансових інновацій на підприємстві Теоретичні та практичні дослідження молодих вчених : зб. тез доп. 16-ї Міжнар. наук.-практ. конф. магістрантів та аспірантів, 14-16 грудня 2022 р. Харків : НТУ «ХП», 2022. С. 254-261.
6. Доброскок Ю. Б. Виробничі інноваційні технології та їх роль у сучасній міжнародній економіці / Ю. Б. Доброскок, Л. В. Михайлова // Бізнесінформ: наук. журнал. Харків : ХНЕУ, 2017. №12. С. 43-47.
7. Економіка і організація виробництва ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Електронні текстові дані (1 файл: 2,13 Мбайт). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 93 с.

8. Забезпечення інноваційного розвитку промисловості України [Електронний ресурс] : монографія КПІ ім. Ігоря Сікорського ; за заг. наук. ред. В. В. Дергачової. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. 234 с.

9. Зарицька О. І. Оцінка фінансової стійкості підприємства як умова його інноваційного розвитку Розвиток європейського простору очима молоді: економічні, соціальні та правові аспекти: матер. Всеукр. наук.-практ. конф. молодих учених та студентів, 22 квітня 2016 року. Харків : Вид-во «НТМТ», 2016. С. 521-526.

10. Іпполітова І. Я. Проблеми та необхідні умови розвитку інноваційного підприємництва в Україні Економічний розвиток і спадщина Семена Кузнеця : матер. Міжнар. Науково-практ. конф., 30-31 лист. 2020 р. : тези допов. Харків : ДІСА ПЛЮС, 2020. С. 204-205. 14

11. Іпполітова І. Я. Технічне переозброєння виробництва як передумова інноваційного розвитку підприємства Сучасні інноваційно-інвестиційні механізми розвитку національної економіки в умовах євроінтеграції : матер. VII Міжнар. науково-практ. Інтернет-конф., 29 жовт. 2020 р. : тези допов. Полтава : Нац. ун-т «Полтавська політехніка ім. Юрія Кондратюка», 2020. С. 161-162.

12. Кібець М. М. Удосконалення організаційної структури будівельного підприємства *Управління розвитком*. 2014. №9. С. 146-149.

13. Коротенко А. С. Формування ефективної системи просування продукції підприємства Сучасні аспекти та перспективні напрямки розвитку науки : зб. тез доповідей V Міжнародної студентської наукової конференції, 9 червня 2023 р. : тези допов. Вінниця, 2023. С. 25-27.

14. Литвиненко А. О. Розвиток міжнародного підприємництва в умовах пандемії Актуальні питання розвитку світової економіки та міжнародного співробітництва: матер. міжнар. 75 наук.-практ. інтернет-конф., м. Харків, 1-28 лют. 2022 р.: тези допов. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2022. С. 69-61.

15. Литвиненко А. О. Запровадження інноваційних технологій з метою розвитку суб'єкта підприємницької діяльності Інновації для відродження: національний, регіональний, міжнародний контекст: матер. міжнар. наук.-практ.

інтернет-конф., м. Запоріжжя, 12-13 жовт. 2023 рр.: тези допов. Запоріжжя : Запорізька політехніка, 2023. С. 214-217.

16. Ляліна Н. С. Сучасний бізнес в Україні: проблеми та перспективи розвитку *Інфраструктура ринку*. 2021. № 53. С. 74-79.

17. Макашутіна В. О. Напрямки підвищення ефективності виробничої діяльності підприємств України Розвиток європейського простору очима молоді: економічні, соціальні та правові аспекти: матер. Всеукр. наук.-практ. конф. докторантів, молодих учених та студентів, м. Харків, 27 квітня 2018 р. Харків : Вид-во «Лідер», 2018. С. 257-261.

18. Маляревський Ю. Д., Фартушняк О. В., Цибулько Д. І. Організаційно-економічне забезпечення технічного переозброєння промислових підприємств : монографія Харків : ФОП Александрова К. М., 2016. 256 с.

19. Матвієнко-Біляєва Г. Л. Значення логістики в розвитку підприємницької діяльності Економічні читання: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 85-річному ювілею професора В. Й. Шияна, 19 лют. 2021 р. : тези допов. Харків: Нац. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва, 2021. С. 364-366.

20. Мармаза О. І. Інновації в менеджменті освіти : монографія / О. І. Мармаза. Харків : Вид. група «Основа», 2019. 128 с.

21. Інноваційний менеджмент : навч. посіб. Ун-т держ. фіск. служби України. Вид. 2-е, випр. і допов. Ірпінь: Ун-т ДФС України, 2019. 285 с.

22. Інноваційний менеджмент: підручник. Тернопіль: ТНЕУ : Економічна думка, 2019. 517 с.

23. Міжнародний менеджмент: навч. посіб. Львів : Растр-7, 2019. 200 с.

24. Метіль Т.К. Маркетингові дослідження розвитку інноваційного потенціалу економіки регіону. Теорії конкуренції та практики визначення конкурентоспроможності в умовах безпекоорієнтованого розвитку. За ред. М.М. Меркулова. ОНПУ. ІДГУ. Ізмаїл. Одеса. Фенікс. 2020. 196 с.

25. Безгін К. С. Управління інноваціями : навч. посіб. Донец. нац. ун-т ім. Василя Стуса, Екон. ф-т, Каф. менеджменту та поведінк. економіки. Вінниця: ТВОРИ, 2019. 213 с.